

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVI. évfolyam

Subotica, SZOMBAT, 1925 február 28.

57. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délután
Telefon szám: Kiadóhivatal 8-58. Szerkesztőség 5-10.

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)
Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia-Fouciere-palota)

A fonográfól a világbiróságig

Olvassuk a hirt, hogy Edison Alva Tamást hetvennyolcadik születésnapján fölkeresték barátai és tisztelői s a köszöntő szavakra válaszolva Edison érdekes, mondhatnánk *edisoni* nyilatkozattal válaszolt. A világbéke — mondotta az elektromosság fejedelme — megköveteli az emberiségtől a *világbiróság* felállítását. Ennek a bíróságnak működését az *őszinteség és becsületes béketörekvés* eszméinek kell vezetni. Edison tisztelői és barátai elhatározták, hogy Edison szülőháza előtt szobrot emelnek a nagy feltalálónak. A szobron a telefon, a fonográf és a dinamó lesznek — a mellékalakok.

Nem tudjuk, a tudomány számon tartja-e még pontosan Edison találmányainak számát. Gazdag ötletei elgyökereztek a tudományos vizsgálódás minden terén s ha már kísérletező műhelyében születtek is meg az új találmányok száza, Edison zsenije volt a kutatást új utakra terelő erő. S ki tudná ma már, amikor mindennapi életünk beidegezte „a modern technika minden vívmányát”, megflesteni az Edison előtti és Edison utáni világok közt tárgyongó különbségeket. Edison találta fel — hogy csak a legnépszerűbb, a legközismertebb találmányairól szóljunk — a villanylámpát, a fonográfot, az első mozgó képeket, a telefon mikrofonját, a dinamót, a drótnélküli telefon kabodáramát. Edison nélkül nem telefonálnánk, íróasztalunkat nem világítaná meg villanylámpa, nem ülnénk villamoson, nem szaladgálnának autók, nem beszélünk még rádióról, nem járnánk esténként moziba s meg se tudjuk mondani, nélküle mennyivel lennének szegényebbek, mennyivel lenne középkoribb az életünk.

Edisonnak az egyik összeállítás szerint több mint hatszáz, a másik kimutatás szerint több, mint hatszáz önálló találmánya van, Edisonak ez a hatszáz vagy hatszáz találmánya olyan tökéletesen, olyan gyökeresen alakította át a világot, hogy nem tudjuk, a kései történelem Edison találmányaiban nem fog-e olyan régi korszakot lezáró s új korszakot felújító történelmi jelentőséget látni, mint amilyent a ma historikusai Amerika fölfedezésében, vagy Luther föllépésében látnak. S mégis azt mondjuk, Edisonak az a hat, vagy hatszáz találmánya történelmi hatásában eltörpülne amellyel a találmánya mellett, amellyel legújabb gondolatát, a *világbiróság*-ot valószínűleg s amellyel az *őszinte-*

séget s a becsületes béketörekvést az eszmék világából a fizikai világba hozná le. Ha, mint ahogy meg tudjuk mérni a fény sebességét, a hő fokát, az elektromos áram intenzitását, meg tudnánk mérni az őszinteség fokát s a béketörekvés becsületeségét, ha, mint ahogy a villamosság erejét fel tudjuk használni, a *világbiróságot* is a mindennapi élet tényezőjévé tudnánk tenni, nagyobb előrehaladást tenné az emberiség a békésebb és boldogabb jövő felé, mint amennyire előrevitte Edison hatszáz találmánya.

Azt az elixirt kellene feltalálni a legnagyobb feltalálónak, mely a népszövetség halódó gondolatát a *világbiróság* eleven uralmává tenné. Amit Wilson álomtéglaiból, szivárvány színekből, délibáb kárpitokból rótt össze, azt kellene a gyakorlatiasság szuverénjének élő hatalommá tenni. Ehhez a magassághoz valóban az *őszinteség s a becsületes béketörekvés* lennének a lépcsők. De mi a mér-

téke, hol a mértéke az őszinteségnek s a közéleti becsületeségnek. A hazugság mindig a becsületeség tőgáját ölti fel, a gyilkos szándék mindig jogot emleget, a rabló ösztön a magántulajdon szentségét hirdeti és a gályarabokat tulvilági boldogság hitével láncolják le. Grotteszk színpad a világi forum, farsangi vaudeville-ket mutatnak be a tegnap heroszai. A tömeg pedig kritikátlanul és tanulni nem is akarva bódultan hallgatja s követi azt, aki a legtöbbet igéri s aki a legönzőbb indulatot ébreszti fel.

Tudás, tapasztalat, a történelem utmutatása, az emberiség lelkiismerete nem tudta eddig megteremteni az őszinteségnek és becsületes békének uralmát. Talán kikerül majd ez is abból a titokzatos kohóból, ahonnan már vagy hatszáz találmány indult el a világsiker útjára. Talán ami nem sikerült Wilsonnak, az sikerülhet még a *sikerek zsenijének*: Edisonsnak.

pedig a horvát ellenzéknek ez egyik legfőbb követelése.

Ismeretes, hogy a Davidovics-kormány egyik első intézkedése volt a tartományi önkormányzatok már megkezdett likvidálásának beszüntetése, részben visszacsinálása és ezt akkor azzal a célszerűségi szemponttal indokolták, hogy *mindaddig, amíg a közigazgatási törvényeket nem egyszerűsítették, a közigazgatást sem lehet központosítani*, mert a hatóságok nem fognak tudni tájékozódni az illetékesség kérdésében. A horvát közigazgatási törvények minden esetre vonatkozólag pontosan megjelölik az illetékes hatóságokat, amelyek az ügyek elintézésére hivatottak. A centralizálás folytán ezek a hatóságok megszűnnek, de a törvény írott betűje fennmarad. A közigazgatásban így teljes kaosz áll be.

Ezeket az érveket most újból hallani a kormány intézkedésével kapcsolatban és az ellenzék előreláthatólag a parlamentben is fel fogja ezeket az argumentumokat sorakoztatni, amikor szóvá teszi a horvátoknak a tartományi önkormányzat likvidálásával előálló sérelmét.

Küszöbön a kormány rekonstrukciója

A kormányrekonstrukció kérdése — tekintettel a parlament megnyitásának közeledésére — napról-napra inkább előtérbe nyomul, anélkül, hogy *Pasic* terveiről a közvélemény bármit is megtudhatna. A sajtó is élénken foglalkozik az erre vonatkozó eshetőségekkel, különösen a független demokratáknak egyes miniszteri tárcákra való reményeivel. Egyes lapok tudni vélik, hogy *Pribicsevics* a belügyminiszteri tárcára aspirál, amit azonban a radikálisok nem akarnak a kezükből kiadni, sőt radikális részről *Vilder* belügyi államtitkár távozását is követelik, mert azt állítják, hogy néhány elhibázott intézkedésével sokat ártott a kormány tekintélyének.

Sok a miniszteri tárcára aspiráló képviselők száma a radikális pártban is és különösen a párt egyes tartományi csoportjai lépnek fel újabb követelésekkel, minthogy a Szerbián kívüli területeken mindenütt megerősödtek a radikálisok és így számárujuknak megfelelő képviseletet követelnek a kormányban. Ugy a boszniai, mint a vajdasági radikális képviselők részéről erőteljes akció van folyamatban, hogy a most kezükben levő miniszteri tárcák számát szaporítsák. A vajdasági radikális képviselők arra hivatkoznak, hogy maguk többen vannak, mint az egész *Pribicsevics*-párt és nekik még csak egy miniszteri tárcájuk van, míg *Pribicsevics*eknek négy

A blokk pártjai megegyeztek az alkotmányrevízió kérdésében

Davidovics a parlament első ülésén felolvassa a megegyezés szövegét — A vajdasági radikálisok több miniszteri tárcát követelnek

Az ellenzéki blokk tanácskozási után teljes szélcsend állt be a politikai életben és a mostani eseménytelenség előreláthatólag a parlament összeüléseiig fog tartani. Az ellenzéki blokk határozatai azonban még mindig élénken foglalkoztatják a politikai közvéleményt, különösen amióta olyan hírek terjedtek el, hogy az ellenzék három napos konferenciáján létrehozták a megegyezést az állami berendezkedés és az alkotmány revíziója kérdésében is. Ez a kérdés tudvalevőleg a Davidovics-kormány idején az akkori kormánypártok között ellentéteket idézett elő és ez is egyik oka volt a Davidovics-kormány távozásának, mert a kormánypártok ebben a fontos kérdésben nem tudtak megegyezést létesíteni a Radics-párttal. A megegyezés, hir szerint most létrejött, bár autentikus nyilatkozat erre vonatkozólag nem hangzott el az ellenzéki vezetők részéről.

Az ellenzékhez közelálló lapok, különösen a *Novosti* határozottan állítják a megegyezés létrejöttét és annak rendkívüli politikai fontosságát tulajdonítanak, ez az első eset, hogy a horvátok részvételével jött létre megegyezés az állami berendezkedésre nézve. A *Novosti* szerint a parlament első ülésén az egyesült ellenzék elnöke — al-

kalmasint *Davidovics* — fel fogja olvasni a megegyezést.

Sürgösen befejezik a zagrebi tartományi kormány likvidálását

A horvátországi tartományi önkormányzat likvidálását már éveken ezelőtt megkezdtek és azóta fokozatosan szüntették meg a tartományi kormány egyes ügyosztályait. Ez a munka a Davidovics-kormány intézkedése folytán rövid ideig szünetelt, míg most a kormány *Makszimovics* belügyminiszter javaslatára elhatározta, hogy a zagrebi tartományi kormány likvidálását sürgösen befejezik. A minisztertanács elrendelte, hogy február 28-án a tartományi kormányzat valamennyi reszortja szűnjön meg és március elsejétől kezdve az ügyeket részben a zagrebi főispán, részben a különböző minisztériumok hatáskörébe utalják át.

A kormány határozata a tartományi kormányzatok likvidálásáról az ellenzéki blokk körében kínos hatást keltett. Az ellenzék attól tart, hogy ha a tartományi közigazgatás utolsó maradványait is eltüntetik és a kormány a centralisztikus berendezkedést a végéig fejleszti, ezáltal a horvátországi közigazgatás teljesen összekuszálódik és nehéz lesz majd újból visszaállítani a régi rendszert.

A törvényes vadházasság

A noviszadi semmitőszék elvi döntése

Bánát-Petrovoszellón a legszebb leány *Gegya Katica*, a legszebb, legdelcegebb férfi, a hatalmas, sudár természetű *Traján Muszta* volt. Akármelyikük végiment az uccán, megfordultak utánuk az emberek. *Traján Muszta* és *Gegya Katica* egymásra találtak és ők lettek a legszebb emberpár nemcsak Petrovoszellón, hanem messze vidéken is.

Eleinte boldogan éltek egymással, de csakhamar a kölesönös féltékenység ördöge férközött közéjük, úgy, hogy a szép emberpár közös megállapodás folytán elvált egymástól.

1912-ben a sors ismét összehozta őket és a volt házaseleket ismét gyakran lehetett együtt látni, a gyákorai együttlétekből bizalmas viszony lett, végül is a volt házaselek összeköltöztek és *vadházasság* lépett a régi, törvényes házasság nyomába.

1914-ben *Traján Muszta* is behívták katonának és végigküzdötte a világháborút, majd orosz fogságba esett, ahonnan már csak 1918 végén került haza. Egyideig tovább folyt a közös háztartás, amikor azonban *Traján Muszta* rábirta a szép *Gegya Katicát*, hogy annak 11 hold földjét irassa rá, *Katica* — anyja tanácsára — azzal a *feltétellel* teljesítette szerelmese kívánságát, ha *Muszta* és *Katica* *üiből törvényes házasságot kötnek*. Az átiratás ezután tényleg meg is történt.

Nemsokára rá újabb egyenetlenség ütötte fel a fejét és a két ember újra szétvált. Ekkor az asszony visszakövetelte a »hozománv«-át, a tizenegy hold földet, amit azonban *Traján Muszta* vonakodott visszaadni.

Gegya Katica erre a bírósághoz fordult, ahol megtámadta a kötött megállapodást, mely szerinte a *házasság* feltételéhez volt kötve. *Gegya Katica* a panaszát törvényszék elé vitte, ahol a per elsőfokon folyt, azzal érvelt, hogyha *közös háztartásban* éltek is, ők *jegveseknek* voltak tekintendők, mert *Traján Muszta* megígérte, hogy másodszor is oltár-

hoz vezet. Ha pedig jegvesek voltak — érvel *Gegya Katica* — akkor a jegvesek közti adományozás csak az esetben bír érvénnyel, ha az ügyletről *közjegyzői okiratot* állítottak ki.

Az elsőfoku és a másodfoku bíróságok *Gegya Katicának* ítélték meg a tizenegy holdat, *Gegya Katica* valomását anyja *esküvel* erősítette meg.

A noviszadi semmitőszék dr. *Hadzsi Koszta* felelőszéke folytán

dr. *Putnik Száva* tanácsa csütörtökön tárgyalta az érdekes ügyet és *harmadikron is az asszonynak ítélte meg a 11 hold földet*.

Érdekes az ítélet indokolása: a semmitőszék bizonyítottan vette, hogy a közös háztartásban élő *Traján Muszta házasságot* ígért *Gegya Katicának*, így *jegveseknek* voltak tekintendők, miért is az adományozás csak akkor bírhatott joghatállyal, ha az ügylet közjegyzői okiratba foglaltatott.

Kálváriátjárók a huszadik században

A cubai emigránsok — Hogyan történik az embercsempészés az amerikai szigettengeren — Rendőrségi fogház vagy a hullámsír

Amióta az Egyesült-Államok kormánya megszigorította a bevándorlást azoknak, akik az ígért földjén keresnek boldogulást, csak kis része jut el az Egyesült-Államokba. A kivándorlást láz azonban ma már annyira elhatalmaskodott a faluk népe fölött, hogy akik rászánták magukat a nagy utra ha nem is tartoznak a beutazási engedélyhez jutott kiválasztottak közé, úgy a vágtyól, telve reményességgel elindulnak — kálváriát járni.

A »Bácsmegeyi Napló« szerkesztőse levelet kapott a messi idegenből. A levélíró megpróbálja esetelni a kivándorlók helyzetét, amelybe vándorlásaik közben kerülnek, igyekszik feltárni azt a tragédiát, amelyet a szerencsétlen páriák szülőföldüktől távol végigszenvednek — egy új világ küszöbén.

— Cubába nem kell engedély! — süvit végig a falvakon a kivándorlói ügynökök felszava. — Az egyszerű emberek lázasan böngészik régi poros kalendáriumok mappáit, keresik Cubát, ahová el lehet jutni beutazási engedély nélkül, csak hajóra kell szállni. Amikor pedig rátalálnak a mappán a keresett szigetre, nyomban megszületik az elhatározás: megvinnék *Cubába*. Nem azért, mert az Antillák legszebb, legtermékenyebb szigete, nem azért, mintha tejfel-mézrel folyó Kánaán volna, Cubának sokkal jobb tulajdonsága van a kivándorolni készülő szemében: közel van az Egyesült-Államok partvidékéhez. — Cuba az Egyesült-Államok küszöbe — mondják a kivándorlói hiénái. — Aki egyszer ott van, az már eljut az ígért földre is

— bizakodik a kivándorló... és elindul motyójával Hamburg felé... vagy Cherbourgba, akárhová, mindégy, csak az ut Cubába vezessen...

Havannában, Cuba székhelyén, az utóbbi időben hatalmas fogadók épültek, amelyeket a benszüllött spanyolok lakóikról, a kivándorlókról, *emigráns-szállóknak* kereszteltek el. Ezrével ének a kivándorlók Havannában, lesve azt a pillanatot, amikor átszökhetnek a kontinensre. Kivétel nélkül az emigráns-szállókban tanyáznak, ahol hatan-nyolcan laknak egy szobában, Naponta huszonöt centet fizetnek ágyukért, napi egy dollárért pedig meglehetősen ellátást kaphat az emigráns-szállók éttermeiben, Olykor, amikor egy-egy oceánjáró feltűnik a kikötő láthatáran, a kivándorlók kivonulnak a tengerpartra, kíváncsian vizsgálgatják a hajó fedélzetén feltűnedező arcokat: ismerőst keresnek, aki onnan jött, ahová ők talán már szeretnének visszajutni és ha egyikük-másikuk véletlenül falujabellijére akad, nincs az a hatalom, amely az utonnan érkezőtől elválasztaná. Napokig együtt láthatók és ezalatt az idő alatt mindketten rájönnek, hogy kár volt az ó-hazából elvándorolni a bizonytalan-ságba.

A havannai napok a télettség napjai, munkát nem lehet kapni és különösen azok a kivándorlók maradnak munka nélkül, akik nem bírják a spanyol nyelvet. Hónapokon keresztül kell várni, amíg alkalom nyílik a *smuglizásra* — szökésre. Ezalatt az idő alatt a szerencsétlenek felélik kis vagyonkájukat. Az

a szerencsés időszak, amikor a cukorgyárak benszüllött munkásai sztrájkba lépnek. Ilyenkor a gyár vezetői meglátogatják az emigráns-szállókat és összehozzák a munkára alkalmas kivándorlókat. Négy-öt héten keresztül megkereshetnek naponta két-két és fél dollárt, amikor pedig a sztrájkolók felveszik a munkát, a sztrájktróket ismét szélnek eresztik. A cukorgyári munkán kívül vannak más munkaalkalmak is, ezekhez azonban már csak végszükségben fordul a kivándorló. Ilyen munkaalkalom a vasutépítés. Akik idekerülnek, állandóan harmincöt-negyven fok hőségben dolgoznak és fázasztó munkájukkal legfeljebb egy dollár husz centet kereshetnek naponta. A másik munkaalkalom a *reklámhordás*, amire benszüllött nem vállalkozik. Egy csurogi származású kivándorlóval történt meg, hogy napi egy és fél dollárért ó-görög felmezen járta végig sósberszeszt hirdető plakáttal Havana utcáit. Mindenki nevette, a nézerek citrommal dobálták és végül is a szerencsétlen éhes ember sírva bontotta fel a céggel kötött szerződését.

Hosszu, keservesen eltöltött hónapok multával egyik-másik kivándorlót összehozza a sors olyan emberrel, aki jó pénzért vállalkozik átsempészni őt az Egyesült-Államok területére. Főképp matrózok foglalkoznak az embercsempészéssel. Három-négy kivándorlót — akiknek természetesen rámege minden pénzük a vállalkozásra — becsempésznek a hajó valamelyik elhagyatott kamrájába, ahol négy-öt napig, amíg az ut tart, moccanni sem szabad. Megtörténik, hogy utközben rájuk akad a hajó valamelyik tisztje. Ha könyöröltes, nem jelenti fel őket, de Newyorkba vagy más kikötőbe érve sem engedi, hogy partra szállhassanak, hanem visszazáratja őket Cubába, ahonnan elindultak. Átlag száz közül egynék sikerül partra szállni a kontinensen, azonban rendszerint a parti rendőrség keze közé kerülnek. A parti rendőrök pedig kiméltelenek és a szerencsétlen kivándorló mindenéből kifosztva hivatalos uton visszakerül hazájába — koldulni.

Havannából motoresónakon hat óra alatt el lehet jutni Floridába, amely már az Egyesült-Államok birtoka. Innen vasuton azonban néhány óra alatt Newyorkba érhet az ember. Előfordul, hogy hat-nyolc kivándorló meg tud egyezni egy motoresónakossal. Ez át is viszi őket Floridába ahol egy kis óvatossággal el lehet kerülni a parti rendőrség figyelmét. A legtöbb kivándorló azonban

Milkó Izidor

Az első író, kit életemben láttam, Jambor Pál volt, Hador, Petőfi kortársa s ellenfele, ki már megörnyedve, ráncosan, narancssárga arccal bandukolt, vásott ruhában, kezében egy esernyővel. Később, mikor hét éves lehettem, megmutatták nekem Milkó Izidort is. Ő volt a második író, kit életemben láttam.

Mögötte már tisztos irodalmi mult állt, több könyv, melyet kitűnő emberek is elismeréssel fogadtak. Tudták róla, hogy Vajda János, Reviczky Gyula, Vadnay kortársa, emlegették élces »tárcakeveleite«, elmésségét, műveltségét. Allig irt már a budapesti lapokba, a helyi újságokba is csak alkalomszerűen, mikor a szerkesztők megróhamozták. De rajta semmi keserűség sem érzett. Vidáman járkált közöttünk, kik fölneztünk rá, beszélgetett a városi urakkal, kik tisztelték, megfordult társaságokban, kávéházakban, hol kellemes megjegyzéseivel szórakoztatta asztaltársait, anélkül, hogy bármikor is szóba hozta volna az irodalmat. Noha barátjai, kikkel együtt kezdte pályafutását, akkor már rég elhaltak mellőle, izig-végig modern embernek látszott. Vidéken élt mindig. Nyár felé vette angol böröndjeit, becsomagolt, elűnt, két vagy három hónap múlva érkezett vissza s akkor tudtuk meg, hogy Rómában vagy Párisban járt, másoktól, mert ezt sem emle-

Önkénytelenül is kapcsolatba kerültem vele. Nyolcéves koromban elhatároztam, hogy köszönök neki. Ez a köszönés, mely nem kis mértékben foglalkoztatott,

sikerült. Egy nyári reggelen, mikor szembe jött világos nadrágjában, eléggé elfogulatlanul megemltem előtte matrózsapkámat, ő pedig visszaköszönt nyájasan, európai szívenességgel, a »Fővárosi Lapok« bájos modorában, annyira észrevéve, megtisztelve engem, ki nem ismertem őt személyesen, mintha nem is gyermek, hanem nagyember lettem volna. Ez hízeltt önértzetemnek. Aztán lassan, szervesen tovább nőtt alakja munkáló gyermekképzetelemben. Valami finom csalódást sejtettem benne, mely annál jobban izgatott, mert mosollyal leplezte. Elmentem háza előtt, belestem ablakain. Ha ritkán és kénytelenségből szerepelt, megjelentem fölolvadásain. De nem értettem, mi az értelme annak, hogy ilyen emberek is vannak a vidéki városban. Egyszer a római templomok építészeti arányairól olvasott föl. Hallgattam szép, rövid mondatait, de kellő tárgyismeret híján nem tudtam őt követni, inkább a mozdulataira figyeltem, hangsúlyára, tartózkodó uriságára, mely mögött tudás, szeretet, izlés lappangott s ezen a téli délutánon egy szegényes díszterem sötét csillárja alatt bennem is vágy gerjedt, hogy lássam a világot, ismerjek mindent, kiszabaduljak abból a börtönből, melybe születésem véletlene dobott. Akkor kezdtem érteni, mi az értelme annak, hogy ilyen emberek is vannak a vidéki városban.

Később bevezetett lakásába. Itt őt nagy szobában mennyezetig érő polcok álltak, rajtuk könyvek, ritka kiadások, legalább tízezer darab. Nem is volt tehát oly száműzetésben, mint elképzeltem. Tízezer barátja volt. A beszélgetés során kiderült, hogy nem betegesen-

szeregy, csak böles.

Ezt a kieneses könyvesházat azóta széthordták, ma már egyetlen könyves sines, tollával keresi meg mindennapi kenyerét. Milkó Izidor hetven éves. Most pedig hat új könyve jelent meg, melyet a gyomai Kner-nyomda készített remekbe.

Amint olvasom új kötetét, melyekbe elbeszéléseit, tárcáit, karcolatait gyűjti össze, az utóbbi évek termését, az az érzés fog el, mint diákkoromban a díszteremben, mikor hallgattam őt. Egy egész emberöltő választ el tőle, de az ő írásán nyoma sines az időnek. Mértékes, éles. Ebben korának gyermeke, a franciák tanítványa. Tudom, újban is beszélnek a francia szellem hatásáról. Derűre-borúra »franciás«-nak neveznek minden írónkat, ki ötletes, vagy talpraesett. A valóság az, hogy a mai írónemzedéknek senmi sem idegenebb ennél a szellemtől, egy-egy nagy francia író alakja talán ideig-óráig érdekelte, de hajlamában, célkeresésében már vagy husz éve merőben ellentétes irányra csapott. Nietzsche babonázta meg annak idején egyéniség-hirdetésével, különösen a lírikusokat, a prózairókat pedig az oroszok, kik szintén az egyéniséget hangsúlyozták a maga sötét, zavaros mélységeiben, föl-nem-bontottan. E két utírány szerint tájékoztak újabb írónk, a német-orosz szellem vezetésével, a bírálat is ezeket a szempontokat emelte ki, így osztályozta a tehetségeket. Egy egyensúlyozatlan és érzelmi összefogó-humoros világszemlélet lett nálunk urrá. A francia szellem azonban épp az ellenkezője ennek. Az egyensúlyozott és értelmi-szétszedő-szatirikus. Elemzi, tag-

lalja, osztályozza a jelenségeket. Semmit sem tart oly kicsinynek, hogy ne igyekezzék megérteni. Mámora a megértés mámora. Mélysege az egyszerűség és világosság. Egészen bizonyosan »fölszines is. De egy spanyol írótól, Ramón Percz de Ayalától, erre vonatkozólag pompás megjegyzést olvastam: »Manapság azt állítják — írja —, hogy a szellemi mélység olyan, mint a gödrök mélysege: sötét üresség. Holott az igazi mélység a tömeg kiterjedésének mélysege. És a tömeg csak a fölszínben nyílna. Valaminek a tömegét csakis a fölszínén keresztül ismerhetjük meg. Ennélfogva a fölszín a tömeg kifejezője, minthogy a fölszín a tömeg határa.« Azt hiszem, ebben nem téved.

Milkó Izidor ennek a szellemnek hódol. Okossága rábeszélő, szeretetreméltó. Cseveg, de tartalmasan, formásan, elevenen. Szinte hallani, amit ír. Beigazolja, hogy nincs a világnak oly tárgya, melyről ne lehetne valami böleset vagy igazat mondani, az eredetiségkedés, vagy elképesztés szándéka nélkül s oly pontosan és kedvesen, hogy különben böven patakzó stílusának egyetlen mellékmondatába sem köthetünk bele. Arcéleket rajzol, emberportrékat, gyakran csak értekező formában, a XVII. és XVIII. század mintájára, kérdéseket vet elénk, de nem akar semmit »fölfedezni«, még kevésbé megoldani a világrejtélyt, csak megvilágítani önmagát és mibennünket. Jóérzéssel olvassuk könyveit. Nagyon kevesedmagával képviselője egy nemes hagyománynak, a latin szellem tisztelésének. Ez a hetvenéves író épp ezért újszerű is: úde és friss.

Kosztolányi Dezső.

Ilyenkor idegesen viselkedik, ezzel elárulja magát és mellette a vasutállomás-hoz jutna, már a rendőrség fogja. Nem egyszer előfordul azonban az is, hogy egy motorosnak rászedi áldozatait. Egy szubotical kivándorlóval történt meg, hogy a motoros elindult vele egy sötét éjszakán a floridai partok felé. Néhány órai ut után koromsötétségben megérkeztek céljukhoz, itt a motorosnak zsebrakta a csempészsért kialakított tekintélyes összeget, partra szállította utasát és visszatért. A kivándorló, amikor kiállagósodott, elindult az állomást keresni. Találkozott emberekkel, akikről érdeklődött és akik kérdésére hangos nevetéssel válaszoltak. Kiderült, hogy a motoros körülmények között vele Cubát és egy elhagyott helyen partra szállította, azzal, hogy Florida földjén van.

Néha tragikusabb befejezése is van egy-egy ilyen szükési kísérletnek. Szám-talanszor előfordul, hogy a kontinensre érkezve kivándorló nyomtalanul eltűnik és sohasem érkezik felőle semmi hír. Ezek az eltűntek többnyire a motoros áldozata, aki utasát a nyílt tengeren megvilágosítja és kirabolja. A holttest a tengerbe kerül a halak eledeléül. A gyilkos motorosnak ezek a legjobb büntérsaj. Az áldozatot eltüntetik — és hallgatnak.

KISEBBSÉGI ÉLET

A bukaresti Viitorul kormánypárti lap foglalkozik az érettségi javaslat parlament vitájával és ezzel kapcsolatban a következő kitalált történettel kedveskedik olvasóinak:

— Diaconescu nemzetipárti képviselő — írja —, akit megbotránkozott a kisebbségek kísérlete, hogy a román oktatásügy színvonalát emelését megakadályozzák és felháborított a kisebbségeknek az a törekvése, hogy kedvezményes kulturális vívmányokra törnek, gyakori közbeszólásokkal tiltakozott ez ellen a kamara ülésén.

Sándor István és Roth Ottó képviselők ennek láttára Vajda Sándorhoz mentek és miután izgatott szóváltás volt közöttük, odamentek Diaconescuhoz és megkérdézték, kinek a nevében beszél.

A nemzetipárti képviselő így felelt: — Saját nevemben beszélek mint román és mint pártom tagja.

Erre Vajda kihívta Diaconescut a folyosóra és így szólt hozzá:

— A párt nevében ne beszéljen, mert nem tudhatja, hogy a párt igazi vezetői milyen kötelezettséget vállaltak.

Erre Diaconescu elállott a szótól. Viszont Magura nevű nemzetipárti — volt tachista — képviselő nem riadt meg Vajdától és felszólalt a kisebbségek megengedhetetlen magatartása ellen.

Ez is bizonyítja — fejezi be cikkét a Viitorul, — hogy kulturális kérdésekben egyrészt Vajda és Maniu között, másrészt a magyar, szász és zsidó irredenta kisebbség között formális megegyezés áll fenn.

A komáromi Jókai-ünnep hangulatát, mint a szlovenszki magyar lapok írják, megromította néhány tulzó sovíniszta kormánypárti újság, amelyek egészen furcsa, érthetetlen hangon emlékeztek meg a magyar író centennáriáról. Az egyik agrárpárti lap például azt írta, hogy a Jókai-ünnep politikai tüntetés volt, az irredenta fajmagyarok demonstrációja és csodálkozott, hogy a kormány képviselte magát az ünnepségen. A Venkov pedig azt találta ki, hogy a magyarországi kulturális tüntetés kiküldöttével visszaélt a vendégjoggal. Hogy mivel és miért: arra nem ad feleletet. Nehéz is lett volna.

A lugosi Olympia-mozgósínház most hozta műsorra a Niebelungen című nagyszabású mozifilmét, amely bejárta Románia nagyobb városait. A bemutató előtt szokatlan incidens játszódott le a mozi előcsarnokában. Az első előadásra kivonult Dirlea igazgató vezetésével az állami tanítóképző intézet ifjúsága és ugyanakkor megjelent a színház előcsarnokában Lohán Vasile dr. gimnáziumi igazgató is. Lohán igazgató rosszalta, hogy az intézet testületileg vonult ki annak a filmnek az előadására, mely szerint a németeket dicsőíti, akik a megszállás alatt csúnyán viselkedtek a románokkal szemben. A környezetben levő fiatalokkal meg is gátolta az előadás megkezdését, mire egy ottartózkodó román ur megjegyezte, hogy tartja Dirleát olyan hazafinak,

mint dr. Lohant. Kinos szóváltás keletkezett, mely alatt Boros dr., a mozgósínház ügyésze felkereste a főügyészt, aki megbotránkozását fejezte ki az önkénykedés felett és rendőri assistenciáról gondoskodott. Ez idő alatt azonban három óra telt el és két előadást nem lehetett megtartani. A mozgósínház, mint a lapok írják, Lohán dr. ellen kárterítési ígérennyel lép fel.

Huszonhárom ember szénné égett egy felrobbant autóbusz alatt

Egy angol lakodalmastársaság katasztrófája

Londonból jelentik: Borzalmas autószerencsétlenség történt csütörtökön London mellett. Egy esküvőről, bérelt autobuszon, egy nagyobb lakodalmastársaság — harminchárom személy — igyekezett haza a legvidékebb hangulatban. A zsúfolt automobil az országúton egy kanyarodónál az árokba fordult és maga alá temette az utasokat. A benzintartó felrobbant és az automobil lángba borult. Több könnyebben sebesült a kör-

nyékről segítséget kért, mire azonban a segítség megérkezett, a névszép tagjai közül huszonhárom ember szénné égett. A soffőr is odaveszett, de tizen többé-kévesebbé súlyos zúzott sebekkel megmenekültek. A nagy katasztrófának az az oka, hogy a halálos rémületben azok, akik épkézláb maradtak, elrohantak és nem törődtek a kigyulladt autóbuszban rekedt szerencsétlenekkel, akik ennek következtében elpusztultak.

Románia mérsékli követeléseit Németországgal szemben

Duca külügyminiszter nyilatkozata a külpolitikai helyzetről

Bukarestből jelentik: Duca külügyminiszter külföldi újságírók előtt kijelentette, hogy Románia hajlandó Németországgal a felmerült jóvátételi kérdésekről tárgyalásokat kezdeni, sőt hajlandó követeléseit mérsékelni, de nem járulhat hozzá azok teljes elvetéséhez. A román kormány nem kíván szankciókat alkalmazni, azonban, ha Németország nem változtatja meg merev álláspontját, kénytelen lesz gyakorlati rendszabályokhoz nyulni.

A kamara külügyi bizottságának bi-

zalmas ülésén a külügyminiszter ismertette a külpolitikai helyzetet. Szóval többek közt Romániának Oroszországhoz való viszonyát. Románia, — mondotta Duca — hajlandó normális viszonyba lépni a szovjetkormányval abban az esetben, ha Oroszország elismeri Románia mostani határait. A német konfliktusról kijelentette, hogy bár Romániának ragaszkodni kell jogaihoz, a román kormány nagyon örülne, ha Németország módot nyujtana a konfliktus elkerülésére.

A japán parlament ratifikálta az orosz-japán szerződést

Ázsiai blokk az angol-francia-amerikai front ellen
Titkos katonai megállapodás Oroszország és Kína között

Párisból jelentik: Az ideérkező jelentések szerint a japán parlament csütörtökön ratifikálta azt a szerződést, amelyet Japán Oroszországgal kötött az ázsiai érdekek védelmére. Az orosz-japán szerződésnek, bár Moszkva és Peking ezt cáfolja, titkos katonai záradéka van, melynek értelmében abban az esetben, ha Kína ellen Anglia, Amerika vagy Franciaország erőszakos lépésre határozná el magát: a szovjetkormány kétszáz ezer fős hadsereget bocsát Kína rendelkezésére, melynek teljes fellegyveréséről viszont Japán gondoskodik. Ellenszolgálatként Japán Oroszországgal szemben az öt esztendő alatt négy cirkáló, egy nagy csatahajó, hét torpedóhajtó és harminc motorcsónakot enged át Oroszországnak. Vladivosztokot Oroszország Japán segítségével elsőrendű flottabázissá építi ki. Kína 500.000 lőre rugó hadsereget köteles tartani, amelynek kiképzéséről Oroszország és Japán közösen gondoskodik.

A lapok megjegyzik, hogy ez a látszólag csak Ázsiát érintő szerződés talán a legfontosabb világpolitikai tényező háború befejezése óta és nem jelent kevesebbet, mint hogy Oroszország, mely úgy fekvését, mint politikai módszereit illetőleg

mindig inkább volt ázsiai, mint a teljes értelmében vett európai nagyhatalom: újra Ázsia felé fordul és a legrégebb világrész óriási ember-tartalékait igyekszik megszervezni Európa ellen. A Temps, amely hosszasan foglalkozik az orosz-japán szerződés jelentőségével, megállapítja, hogy a világ politikai tendenciájának három ütközővonal van. Az első Európán vonul keresztül, északnyugat-északkelet irányban, Finnországon, Németországon, Lengyelországon, Bulgárián és Törökországon át. Az érdekek második ütközővonal a nyugat-keleti irányban szeli át Ázsiát, az orosz és kínai birodalmak déli határa mentén. Az oroszok, akik elsősorban Indiát akariák bolsevizálni, eddig nagyon nehezen tudták Perzsiát, vagy a tenger felől megközelíteni a brit dominiumot, most Kínán át igen könnyen elvégezhetik a propagandamunkát. A harmadik és legkritikusabb ütközőpont az amugy is feszült atomszférájú Csendes-óceán. Amerika természetes terjeszkedési irányja Kína felé mutat és az Egyesült-Államok kiapadás előtt álló szénbányáit ért csak Kínában kereshet pótlást. Viszont a sárka faj makacs törekvése az amerikai és ausztráliai partok felé irányul. Ausztrália és Amerika merev elzárkózása azonban minden sárka bevándorlás elől a Csendes-óceán politikai levegőjét

napról-napra felfúsztatja. Az összes hatalmak titokban bár, de lázasan erősítik pozícióikat, hogy a mindennap kirobbanható konfliktus késztületlenül ne találja őket.

A Petit Parisien londoni jelentése szerint egy felvetett kérdésre az angol alsóházban a külügyi államtitkár kijelentette, hogy a kormány az a meggyőződése, hogy Oroszország és Japán között most létrejött szerződés nem fogja kedvezőtlenül befolyásolni Angliának Oroszországgal való kereskedelmét.

Ebert elnök tul van a krízisen

Állapotában tartós javulás állott be

Berlinből jelentik: Ebert birodalmi elnököt csütörtök este hat órakor orvosai külön-külön alapos vizsgálat alá vették, aztán pedig konziliumot tartottak. A konzilium után az elnök elszunyogadt és kevés megszakítással közel négy órát aludt.

A szanatórium körül állandóan nagy embertömeg áll és türelmetlenül lesi a híreket. Ha valaki kijön a szanatóriumból, valóságos ostrom alá fogják a kérdézőkkel. A berlini külföldi követségek részéről is állandóan érdeklődnek részint személyesen, részint telefonon az elnök állapota iránt.

Az orvosok péntek reggel kilenc órakor a következő bulletint adták ki az elnök állapotáról:

— A beteg az éjszakát nyugodtan töltötte és reggelre tartós javulás volt észlelhető. Megvan a remény, hogy az elnök már túl van a krízisen.

Ujra Marx lesz a porosz miniszterelnök

A jobboldal új képviseléválasztást akar kleroszakolni

Berlinből jelentik: A porosz kormányválság megoldása még semmi-vel sem jutott előbbre. A jobboldal, amely a kommunisták segítségével megbuktatta Braunt és utóbb Marxt, egyáltalán nincs abban a helyzetben, hogy kormányalakításra vállalkozhassék. Az országgyűlésen a közép-közlés ellen csak a kommunisták szavazataival tudott eredményt elérni, akik viszont egy jobboldali kormányt is könnyen megbuktathatnak a centrum, a demokraták és szociáldemokraták segítségével. A nemzetiek nem is törekmenek ilyen körülmények között hatalomra, hanem minden erejükkel azon vannak, hogy új választásokkal tisztázzák az országgyűlés helyzetét. A lapok értesülése szerint erre azonban nem kerül sor, miután azok a pártok, amelyek relatív többséget alkotnak, remélik, hogy a március 4-ére összehívott ülésen sikerül Marx-nak minimális többséget szerezni, aki ugyanazzal a kabinettel mutatkozik be, amelyet nemrégiben lemondásra kényszerítettek. Bár a jobboldal igen dolgozik, hogy Marx ejtse el Severing szociáldemokrata belügyminiszterét, biztos, hogy Severing maradni fog, mert ragaszkodik belügyminiszterségéhez úgy a demokrata-párt, mint a centrum.

A porosz jobboldali pártok politikája különben előreláthatóan felborítja a helyzetet a birodalomban, a birodalmi gyűlésen is. Luther sorsa a centrumtól függ és ha a centrum kilép jóindulatu semlegességéből és csatlakozik a demokrata-szocialista ellenzékhez, pillanatok alatt elszűnhet a reakció kormányát.

Schwartz Abrahám

huszonkét év múlva újra
a bíróság elé került

Aki Soós kuriai bírót megvesztegette

Budapestről jelentik: A háborút követő idők egymásra torló eseményeiben már feledésbe merült az a vesztegetési botrány, amelynek hősei Schwarz Abrahám ékszerkereskedő és Soós Kálmán, egy hosszú és tisztas bírói múlt után megtévedt kuriai bíró voltak. Schwarz Abrahámnak 1903-ban egy családi ügye került a bíróságok elé, amely miatt az alsófoku bíróságok elítélték. Az ügy a királyi Kuria elé került, ahol az ítélő tanács Schwarz Abrahámot Soós Kálmán kuriai bíró referádája alapján felmentette. Később különböző körülmények gyanúra adtak okot és a megindított vizsgálat kiderítette, hogy Schwarz Abrahám, a referens kuriai bíró *husz darab huszkoronás aranyat* felmentése érdekében megvesztegette. Soós kuriai bírót, aki természetesen állását is elvesztette, három és fél évi, Schwarz Abrahámot pedig egyévi börtön-büntetésre ítélte a bíróság. A feltételeken szabadlábra helyezett Soós, zöldséges-kofának öltözve, megszökött az öt figyelő detektívek elől és kalandos utazás után Amerikába került, ahol később közjegyző lett és néhány évvel ezelőtt meghalt.

A pénteki tárgyaláson sikkasztás vádjával terhelt állott Schwarz a budapesti törvényszék előtt. Személyi adatai kikérdezésénél 5 milliárd vagyont vallott be és büntetlennek vallotta magát. Az elnök ráolvasta az iratokból a feledésbe merült, de annakidején európai érdeklődés mellett tárgyalat megvesztegetés bűnét. A panaszosok most azzal vádolták, hogy egy koszt-üzlettel kapcsolatban a Frühau és Weishaupt bankcégtől fedezetül kapott értékpapirokat, mikor a cég megbukott, nem adta vissza joges tulajdonosainak, hanem saját követelése kielégítésére fordította. A tanúk kihallgatása után a bíróság megállapította, hogy az ügyletről kötött megállapodás szerint, a megbukott tőzsdécég feljogosította Schwarzot arra, hogy követelését a fedezetül kapott értékpapirokból kielégítse és így sikkasztás nem fogván fenn, Schwarzot a terhére rótt bünteselekmény vádjától felmentette.

Órnagy lányából
— hivatásos tolvaj

Egy volt osztrák-magyar órnagy leánya
tizenkilenc lopást ismert be

A noviszadi rendőrség — amint már megírtuk — néhány nap előtt egy *Koronini Anna* nevű asszonyt fogott el, aki beismerte, hogy az utóbbi hetekben Noviszadon elkövetett számtalan lopást ő követte el. A rendőrség letartóztatta *Szankovics Milicát*, aki a lopott holmikat összevásárolta és mindkettőt átkísértette az ügyészséghez.

Skrebljin Iván vizsgálóbíró pénteken hallgatta ki a 40—45 év körüli, munkásszorongó kinezésű *Koronini Olgát*, aki a rendőrségnél tett beismerő vallomását annyiban módosította, hogy a vizsgálóbírónak csak 19 lopást ismert be: nagy nyomorával védekezik. Valamikor jobb napokat élt, apja, *Koronini Szima* volt cs. és kir. órnagy volt, két fivére ma is tiszt a magyar nemzeti hadseregben, míg harmadik fivére a pécsi kórház igazgató-őorvosa.

Beismerte, hogy rendszerint este lopódzkodott be a lakásokba, s éjjel 1—3 óra közt követte el lopásait. Főleg szárnyasokat, élelmiszert, bort, liköröket lopott, de ruhaneműket sem vetett meg. Épp egy ilyen ruhalopásból kifolyólag fogta le a rendőrség.

Koronini Anna a lopott jószágot és holmit elvitte *Cveics Jován* volt rendőrnek, akinek azt mondta, hogy

Letyanac Olga bizta meg az eladás-sal. *Cveicsnek* gyanús volt a dolog: elment *Letyanachoz*, aki természetesen mitsem tudott az egészről. Így került *Koronini Anna* a rendőrség kezébe.

Koronini Sztankovics Milicának, egy hajóskapitány feleségének is el-

adott a lopott holmiból mért is a rendőrség *Sztankovics Milicát* orgazdaság miatt letartóztatta. A vizsgálóbíró azonban *szabadlábra helyezte*, mert semmi támpont sem volt arra, hogy *Sztankovics Milica* tudta volna, hogy a neki eladott tárgyak lopásból erednek.

Sorozatos leleplezések a bukaresti kamarában

A jóvátételi szállítások és kincstári bonok panamája

Bukarestből jelentik: A kamara pénteki ülésén *Madgearu* parasztpárti képviselő bejelentést tett azokról a visszavételről, amelyeket a németekkel a jóvátételi vasúti anyagszállítás tekintetében történt megegyezés alkalmával hivatalos személyek követtek el. Bejelentette továbbá a háború alatt kibocsátott kincstári bonok panamáját is, amellyel a képviselő szerint 1400 millió aranylejjel károsították meg az államkincstárt. A képviselő ismételtén sürgette az ügyekben parlamenti vizsgálóbizottság kiküldését, a kormány ezt

többször megígérte, azonban a vizsgálat mindeddig nem indult meg.

A kamara folyosóján élénk megbeszélés tárgyai voltak a bejelentések. Több ellenzéki képviselő szerint a jóvátételi szállítás ügyébe számos képviselő van belekeverve, akik az állam rovására óriási vagyonokat szereztek, része van továbbá a panamában egy, a kormány-nyal kapcsolatban levő társaságnak, továbbá több vezető politikusnak is. Ugy tudják, hogy *Madgearu* a bűnrészesek névsorát is be fogja terjeszteni a kamarához.

Tetemrehívják Leirer Amália apját

Egy-két napon belül várható a gyilkos letartóztatása

Budapestről jelentik: A főkapitányságon esütörtökön délután kiadták az utasítást, hogy *Leirer Amália holttestét adják ki édesapjának*, *Leirer Lőrincnek*, hogy temetése iránt intézkedjen. A pénteken délelőtt befolyt vizsgálati anyag azonban szükségessé tette, hogy mielőtt *Leirer Lőrincnek* végleg átadják a holttestet, *ugynevezett tetemnézést eszközölnek*.

A tetemnézés valószínűleg szombaton lesz és azon részt vesznek a rendőrségnek a nyomozást irányító összes tisztviselői, mindazok a detektívek, akik eddig egy különös irányban nyomoztak és *uevanesak ott lesz Leirer Lőrinc, az édesapja is*.

Eddig már nagyon különös adatok érkeztek a rendőrségre a gyanuba vett állítólagos tettes ellen, akinek a személyét egy rendőrség, mint a saját egyelőre nagyon díszkréten kezel. A rendőrség határozott gyanúja ugyanis már néhány napja *Leirer Lőrinc* ellen irányul és mind több terhelő adat áll a nyomozhatóság rendelkezésére arra, hogy a gyilkosság végrehajtásával *Leirer Lőrincet* gyanúsítsák. Ismeretes, hogy *Leirer Lőrinc* — eddigi vallomása szerint — karácsonyra leányának az egyik cukrászdában *karácsonyvat* rendelt. Ennek a karácsonyvának a megrendelése, szállítása és meg nem érke-

zése körül vannak bizonyos olyan ellentmondó momentumok, amelyek a rendőrségnek már okot adnak arra, hogy a gyilkossága *végrehajtásával Leirer Lőrincet* gyanúsítsák meg.

Leirer Lőrinc kihallgatását pénteken egész napon át folytatták és a rendőrség bizik benne, hogy a tettest az apa személyében egy-két napon belül letartóztatják. Megállapították, hogy *Leirer Lőrinc tizen-négy év óta harcban áll elvált feleségével és leányával*. Az árvaszéki aktákból kiderül, hogy *Leirer* arra akarta rávenni lányait, hogy *válópörében édesanyjuk ellen valljanak* és igazolják azt, hogy anyjuk házasságtörést követett el. A meggyilkolt *Leirer Amáliát* egyébként édesanyja *kitagadta*, mert egy izben *lejszét fogott rá*.

Megállapította a rendőrség azt is, hogy a meggyilkolt *Leirer Amália* és hollandus barátja, *Kerstens Theodor ékszeresempészessel foglalkoztak* és ezért utaztak olyan gyakran külföldre.

A szombati tetemrehívástól a rendőrségen határozott eredményt várnak. A tetemnézés után átadják a holttestet *Leirer Lőrincnek*, hogy intézkedjen annak eltemetése felől. A temetés valószínűleg már szombaton délután három órakor lesz a rákoskereszturi új temetőben.

A belügyminiszter feloszlatta a becskerek-i lakók szövetségét

Lefoglalták a szövetség vagyonát — 36 dinárt

A háziurak is panaszkodnak s állítólag háziurnak sem érdemes lenni manapság, azonban a lakók sorsa sem valami gyöngyvetet s majdnem minden lakó szívesebben lenne háziur, mint partáj.

Becskereken a lakók megalapították a lakók szövetségét. Az a szempont vezette őket, hogy a lakók, ha tömörülnek, sokkal inkább el tudják viselni a lakó sorsokat. A lakók szövetsége és a becskerek-i rendőrség között már kezdettől fogva nem volt kiváló jóviszony. A szövetség egyik legutóbbi gyűlésének szónokait a rendőrség letartóztatta azon a címen, hogy megsértették a hatóságot s több ízben eljárás is indult a szövetség ellen, amelyet azzal vádoltak, hogy hatósági jogkört kíván betölteni.

Ennek az ellentétnek a következménye lehet az, hogy esütörtökön délután leirat érkezett a belügyminiszteriumtól, amely elrendelte a *lakov becskerek-i szövetségének feloszlását*.

A rendőrség a miniszteri rendeletet nyomban végre is hajtotta. Beidézte a szövetség vezetőségének négy tagját és közölte velük, hogy az egyesület tovább nem működhet. Az aktus után egy rendőrfogalmazó jelent meg a szövetségnek a Bristol-szállóban lévő helyiségében s lefoglalta az egyesület felszerelését, iratait és — vagyonát. A vagyon — s ez bizonyítja legjobban, hogy a lakók nem valami nagy vagyonu lények, — mindössze *harminchat dinár* volt.

A becskerek-i lakóknak azonban nem kell félniük, hogy lakószövetség nélkül maradnak. *Zsebreán Bogoljub* becskerek-i lakos, aki régebben a lakók szövetségének lelkes tagja volt, de onnan különböző differenciák miatt kilépett, a feloszlást megelőzően mozgalmat indított egy új szövetség alakítására. A rendőrség honorálta az igyekezetet, mert a lakók szövetségének lefoglalt — vagyonát kiadta a tervbevett új alakulás alapítóinak.

Anglia megháromszorozza légihaderejét

Öt év alatt ötvenkét légi hajórajt állítanak fel

Londonból jelentik: Az alsóház megkezdte a katonai léghajózás 1925—26. évi költségvetésének tárgyalását. *Sir Samuel Hoare* léghajózási államtitkár kérte a parlamentet, hogy 15.513.000 font sterling hitelt szavazzon meg a légi-flotta számára, kétmillióval többet, mint a múlt évben. Olyan légi-flotta-program megvalósítására készülnek, amely az angol légi-haderőt megháromszorozza.

A háborúból megtanulták, — mondotta a léghajózási államtitkár — hogy megfelelő idegen légi-flotta a legerősebb hadiflotta mellett is eljuthat Angliába és elviselhetlenné tudja tenni a polgári lakosság helyzetét. A francia légi-flotta az angol messze túlszárnyalja. Senki sem gondol arra Angliában, hogy Anglia és Franciaország közt feszült viszony állhasson be és ha csekély is az Angliát fenyegető légitámadás veszélye, meg kell tenni az óvórendszer szabályokat. Olyan légi-flottát akarnak, amely feladata magaslatán áll. Öt-hat év alatt megvalósítják a programot. A költségvetési év végéig elkészülnek az ötvenkét léghajóraj felével, amelyeket felállítani szándékoznak.

Egyetemi hallgatók vádja a szegedi rendőrség ellen

Az ébredők a rendőrség mostohagyermekei

Szegedről jelentik: Múlt év áprilisában szegedi egyetemi hallgatók tüntetést rendeztek, mert színrehozták *Capek* európai sikert aratott *R. U. R.* című darabját. Tányérsapkás fiatal emberek hatalmas táblát állítottak a színház bejárata elé, amelyen az a felirat volt, hogy *beesületes magyar ember nem nézi meg Capek cseh író darabját*. A nézőtér mégis megtelt. Az előadás kezdetekor kiderült, hogy igen sok tányérsapkás fiatal ember helyezkedett el a karzaton. Kiáltás, tütyülés és büzbombázás után, a rendőrség közegei eltávolították a fiatal embereket a nézőtérrel, majd az ucán szigorúbb rendszabályokhoz folyamodtak.

Május 1-én, egyik szegedi újságban cikk jelent meg, amelyben a *R. U. R.* előadással kapcsolatban azt írta a cikkíró, hogy a rendőrség sohasem olyan buzgó a karddal, ha a tulajdonról nemzetellenes tüntetést rendeznek, mint akkor, ha az egyetemi ifjuságról van szó.

A szegedi államrendőrség a cikket súlyosan sértőnek találta, különösen azt a részét, amely a rendőrséget *pártoskodással vádolja*, s emiatt följelentést tett a cikk szerzője ellen. Főhatalmzásra hivatalból üldözendő sajtó útján elkövetett rágalmozás címen indult meg az eljárás *Vargha Zsigmond* orvostanhallgató, a szegedi tányérsapkások egyik vezetője ellen, aki a szerzőséget vállalta.

Az ügy szerdán került tárgyalásra a szegedi törvényszék előtt. *Vargha Zsigmond* azt mondotta vallomásában, hogy az ifjuság még sokkal messzebbmenő, súlyosabb lépéseket akart tenni a rendőrség ellen és ezt csak a komolyabb elemek akadályozták meg.

Dr. *Széchenyi István* védő ezután bejelentette, hogy bizonyítani kívánja, hogy a rendőrség nem egytörőmön bűnik az ifjusággal és a szociáldemokrata munkássággal.

Mialatt a bíróság körülbelül félórát tanácskozott az indítvány fölött, a tárgyalóterembe nagy tömeg tányérsapkás fiatal ember hatolt be, fokosokkal és botokkal és hangosan vitatkoztak. Félórás tanácskozás után *Pékay* elnök kihirdette a bíróság határozatát, amely szerint a törvényszék elrendeli a valódiság bizonyítását, mert közérdek annak a kiderítése, hogy a rendőrség különböző tüntetőkkel szemben miképpen jár el.

A határozat kihirdetése után a tárgyalást a törvényszék elnapolta.

HALÁLKABARÉ AZ AKASZTÓFA ALATT

Csarugát és Prpicset péntek reggel felakasztották az osijeki törvényszék udvarán — A halálraitelt gyilkosok gunyt üttek a kivégzésből — Tizenkét percig kínlódott Csaruga

A közönség nevetve nézte az akasztásokat

— A Bácsmegeyi Napló kiküldött tudósítójától —

Az osijeki kettős kivégzés pénteken reggel teljesen programszerűen folyt le és — ha szabad ezt a báli tudósítók szótárából kölcsönzött kifejezést ilyen esetben használni — a legjobb hangulatban ért véget. A delikvensok, Stanislavjevics-Csaruga Jovo és Prpic Pavo utolsó pillanatukig ragaszkodtak ahhoz a romantikus rablóvezér-pózhoz, hogy ők halálfelelmet nem ismerő és még az akasztófa torkában is kedélyes haramiák: ennek megfelelően

derül nyugalommal néztek szembe a rájuk várakozó dicsően halállal és az ítélt mosoly még a bitófa számolyán sem hervadt el arcukról.

Az osijeki közönség nagy érdeklődést tanúsított a ritka látványosság iránt és noha a halálos ítéletek végrehajtásának megkezdését a bíróság csak reggel hét órára tűzte ki, már hat óra előtt ezerkétszáz-ezeröttszáz főnyi tömeg gyűlt össze a törvényszéki palota főbejárata előtt; az ácsorgók száma hét óráig megkötözött. A szomszédos épületek ablakai természetesen megteltek kíváncsiakkal, akik a lázítókat és a magasabb lák ágait is elrejték, a főposta tetején legalább nyolcvan akasztási távkibic nyüzsgött. Valamelyikük bele is esett derékig az egyik kéménybe. Az uccán várakozó közönség hét óra előtt néhány perccel, amikor a főkaput kinyitották, vadul megsturmolta a rend fenntartására kirendelt szuronyos csendőröket, akik puskatussal verték vissza a tömeget. Életveszélyes tolongás keletkezett, amely csak akkor ült el, amikor kiderült, hogy az ajtónállók könyörtelenek és legy nélküli ugysem juthat be senki. Az érdeklődők kétharmad része ilyenformán kintrekedt az uccán.

A hatalmas börtön-udvar így is zsúfolásig tele volt. A kivégzési négyoszlopot a közönség három oldalról fogta körül, — csendőrkordon ügyelt rá, hogy a box-ring módjára zsineggel elkerített térségre a nézők ne nyomulhassanak be — a negyedik oldal, a kökerítés felé szabadon maradt. Itt állott

négy lépésre egymástól a két bitófa; az egyiket deszkából durván összeeszkabált spanyollal takarta el. A kivégző-oszlopokkal szemben fehér abrosszal torított asztal a bíróság számára, rajta finom-mivű, fekete acélfeszület két szál vlaszgyertya között. A gyertyákat természetesen nem gyújtották meg, hiszen néhány perccel hét óra előtt kisültött a nap és fénye beragyogta a kivégzési attrakció elővadására összecsendült nézősereget. A gyilkos, ködös hajnal komor-sága hirtelen elenyészett és az embernek egy pillanatra az az érzése támadt, hogy ilyen, teljesen nappali világítás mellett nem is lehet csak úgy felakasztani két eleven, életérős embert. Mauser Flórián, a szarajevói hóhér azonban — aki a szubotical Tóth-féle kivégzésen, majd a becskeréki cukorgyári gyilkos halálos ítéletének végrehajtása alkalmával mutatkozott be néhány hónapja a vajdasági közönségnek — már megjelent, ezuttal elegáns fekete bőrkabátban, fején kemény kalappal. A cipője is divatos, látszik, hogy újabban jól megy neki. A zsebéből kis csomagot szerett elő, kibontotta a vastag pakoló-papírost és elővette a kötelet, mosolyogva letette az akasztófa számolyára. Ártatlan két szemével körülnézelődött, felbámolt a törvényszéki palota récses ablakaira, amelyekből mindenütt kíván-

osí fejek kandikáltak elő és elégedett arckifejezése elárulta, hogy tetszik neki, hogy a közönség ilyen szépszámban jelent meg. Egyszerre valami

reccsenés hallatszott és nyomban utána viharos derűtség hullámozott át a tömegen.

Hátul az egyik farakás, amelyre már nagyon sokan kapaszkodtak fel, hogy jobban lássanak, összedült; ez okozta az általános jókedvet.

A bíróság feketébe öltözött cilinderes tagjai, Popovics Panta törvényszéki elnök, Milosevics és Dobrijevics szavazóbírák és Walter Vilmos dr. jegyzőkönyvvezető, valamint Schubert Pavle dr. államügyész helyet foglaltak az asztalnál. A védők nem jelentek meg személyesen, hanem ügyvédjelöltjeikkel képviseltették magukat. Ez így szokás, egy ügyvéd se szereti látni, amikor a védelem akasztják. A törvényszéki elnök intett a fogházőrmesternek, hogy kezdődhetik az aktus. Két perc szünet, azután szuronyos fogházőrök és fehér műserülés római katolikus lelkész kíséretében

megjelenik a bírák előtt a Csaruga-banda legelszántabb alvezére, Prpic Pavo.

A huszonnégy esztendő haramia még fiatalabbnak látszik, mint amilyen. Csinos fiú; kis fekete Max Linder-bajusza van, teljesen nyugodt, hetykén netvetget és nem látszik erőltetettnek a viselkedése.

Gunyos nevetéssel egyenesen az akasztófa felé tart, az öröknek kell a bíróság asztala felé terelni az ifjú rablóvezért, aki utolsó útjára virágot tűzött kockás, sárga sapkája mellé.

Egyébként zöld vadászharisnyát visel fekete bricseszére rátűrve, sötétké kabátja és mellénye ki van gombolva, kihajtott ing-gallért hord, amibe nem lehet nyakkendő tenni. Megáll a bíróság előtt, csufolódo arccal szembenéz az elnökkel és amikor kérdést intéznek hozzá, nem felel, hanem elfordul és a mellette álló ügyvédjelöltnek mond vigyorogva valamit. Az ügyvédjelölt ijedten elugrik, szégyenli onyi ember előtt, a delikvens bizalmaskodását. Az elnök felolvassa az ítélet rövid rendelkező részét, amit Prpic nem tudatosan méltatlan figyelme, aztán odahívják a rablógyilkoshoz a lelkészt, hogy beszéljen megöngyszer a lelkére. A papot előbbi, maliciózus mosolyával hallgatja Prpic, de figyel arra, amit mond és időnkint helyesítő fejbólintásokkal kíséri szavait. A lelkész erre megkérdi, hogy hajlandó-e hát végre magabaszállani és az uristenhez fohászodni.

Prpic elvgyorodik:

— Azt nem, — mondja és nevet, hogy félre tudta vezetni a papot.

A lelkész utolsó kísérlethez folyamodik hirtelen, minden szó nélkül odanyújtja neki a feszületet, hogy csókolja meg. Prpic meghökken, elkomolyodik, ránéz az elnökre, a papra, a fegyőrökre, azután zavartan megcsókolja a feszületet. Az arca komoly marad, int, hogy mondani szeretne valamit. Az elnök megengedi, Prpic beszélni kezd:

— Tisztelet publikum!

Emelt hangon mondja, de a hatalmas udvaron így sem hallatszik a beszéde messzire. Nagy mozgás támad, a csendőrök visszaszorítják a hallgatóságot, a nézők zognak.

— Csak azt akarom mondani, — folytatja a delikvens — hogy ezidőt nem

voltam büntetve. Most leszek először. Mindenesetre bocsánatot kérek azoktól, akiknek ártottam életemben.

Kész. Prpic gunyosan meghajlik, trélds pukkedlit csinál a bíróság előtt és gyors léptekkel a bitófához indul. A hóhér és segédje ráemelik a sánlira. Mauser, aki kalapban van, leveszi a delikvens sapkáját, a háta mögé megy és ráteszi nyakára a kötelet, mire Prpic csiklandósan elneveti magát és kezével intgetve odaszól az előbbi ügyvédjelöltnek:

— Szervusz! Pál!

A segédhóhér gyorsan átöleli a delikvens combjait és elkezd lefelé húzni testét, de Prpicnek még van annyi ideje, hogy barátságosan üdvözlöt intsen a papnak is. Szómi már nem tud, mert a hurok megszil nyakán és az arca eltorzul.

Mauser gyorsan kendőt borít a fejére, azután segít társának megfogni a delikvenst. Percek telnek el egymásután és a kivégzett ember még mindig él. Ez a hóhér maga a megtestesült antitalentum a kötél általi halál terén. Rosz nézni, mit csinálnak ketten az akasztófa lógó emberi testtel. Belekapaszkodnak, húzzák, feszítik és még tíz perc múlva is él. Egész örökkévalóság, amíg a törvényszéki orvos, aki közben hallgató-csővel kémlelte a kivégzett ember szív működését és szemhéjjait fölpeckelve ellenőrizte a pupilláját, végre jelenti a törvényszéki elnöknek, hogy a halál bekövetkezett. Mielőtt azonban erre sor került volna,

az akasztott embert hámuló hallgatóság sorában újból felhangzott az íménti viharos derűtség, mert az előbbi farakás másodszor is összedült.

Felvonásköz. A rendőrök, akiket magukat is lekötött idáig a látványosság, megkezdtek most a kerítés tetején keresztül időközben beszivárgott jegynélküli és legnagyobbbész kiskorú hallgatóság kiszorítását. A bíróság tagjai a jegyzőkönyv aláírásával foglalatoskodtak, többen a halottat vizsgálatták, megkékült ujjait és vértelen, elfehéredett mellét. A lelkész adatokat dikált az osijeki német újság szerkesztőjének arról, hogy Prpic hogyan viselkedett, amikor a cellájában éjjel meglátogatta. Két börtönőr megragadta közben a spanyolfalat és odaoltették a kivégzett Prpic bitója elé, hogy a másod második száma gyanánt sorra-következő Csarugát ne irritálja esetleg ez a látvány. A mikor ezzel készen voltak, Mauser átvonult a másik oszlophoz, magint elővett egy csomagot a zsebéből, előszedte belőle a kötelet és kikészítette a bitó számolyára.

Várakozó figyelem. A szuronyos fegyőrök, akik az ímént Prpicset elővezették, elindulnak Csarugáért. Fehérszakállas, pravoszláv lelkész jön elől, utána hozzák a legendás rablóvezért,

a huszonnégy esztendő Stanislavjevics-Csaruga Jovot, aki szélesre-vont szájjal, hangosan nevetve jelenik meg a bíróság előtt.

Rajta sem látszik, hogy erőltetné a jókedvet, legföljebb abból mégis, hogy tulzába viszi. Le akarja főzni Prpicet. Szintén jóképű legény, intelligens arcu, csak a pakonpartja nyugtalanító, meg a széles angolbajusza, ami egészen ráfekszik a felső ajkára. Minduntalan grimaszokat csinál, mókás ember, aki minden társaságnak a központja akar lenni. Most az és ezt bizonyos fokig élvezi is.

Diadalmasan néz körül: «ugy-e milyen bátor vagyok?» Szerémségi népviseletben van, ünneplőben, fején kezek, fekete bársonykalap, nyakkendője gondosan megkötve, kabátja begombolva. A mellénye rövid és hasán kilátszik az ing. Bugyogót hord, amire a lábszáron fehér csipkeharisnya van húzva: toalettlét fekete cugos-félcipő fejezi be.

Amikor az elnök megkérdi, hogy azonos-e a szóbanforgó Csarugával, szatirikus mosollyal nyugtázza a kérdés bürokratikus komikumát:

— Ja szam.

A szemöldökét felrántja, a száját lebiggyeszti; kritizál a mimikájával. Minden szót megjátszik, amit mond. Az elnököt szó nélkül hallgatja végig, néha csillogtatja meg csupán a fogát, függetlenül a szöveg értelmétől, csak azért, hogy lássák, hogy nevet. Az asztalra figyel, amelyen kis zseb-fényképezőgép áll, erről perccel nem veszi le a szemét. Az öreg pravoszláv lelkéssel is mosolyogva beszélget, annak a szakállát nézegeti és olyan arcot vág folyton, mintha a legjobb viccek jutnának közben az eszébe. A szeme is derűlten csillog, ezt nem lehet hamisítani, az bizonyos azonban, hogy a jókedvet most már túlozza. A hivatalos emberek ráirányuló figyelmé, hogy az arcába bámulnak és a szájába néznek, feszélyezi és ezt a kényelmetlen érzést küzdje le a nevetgélessel. A pap türelmesen és sokáig pulitja, Csaruga közben kacintgat hátra és kokettál a börtönőrökkel, hunyorgat rájuk, de azért látszik az arcan, hogy a prédikáció nem maradt hatástalan. Amikor a lelkész odanyújtja neki a feszületet, ráhajol és elérzékenyülve megcsókolja. Mire felegyenesedik, már megint nevet. A törvényszéki elnök megkérdi, hogy akar-e valamit mondani?

— Nem én, — felel és felrántja a vállát — nem érdemes itt sokat szavalni.

Megfordul és siet a bitófa felé. Minél előbb tul akar esni az akasztáson. Az elnök int a hóhérnak, hogy gyérünk. A két ítéletvégrehajtó meg akarja ragadni, de

Csaruga maga lép föl a számolyra. Mauser bizonyos tisztelettel veszi le fejéről a kalapot, — a tisztelet a vadonatúj, szép bársonykalapnak szól — és nyakába hurkolja a kötelet, a gallér fölé, a nyakkendőt nem veszi le előbb róla. A rablóvezér ott áll hosszú, fekete, hátrafésült hajjal a bitó lépcsőjén,

a hóhér babrál az ádamesutkáján és Csaruga, nyakában a kötéllel elkezd hangosan röhögni, majd pedig a bíróság felé fordítva tekintetét, reprodukálhatatlan kifejezéssel illet a nézőket.

Mauser méreghejőn és szokásos akasztási technikájától eltérően fölfelé meg-rántja a kötelet. A segédje lefelé kezdi húzni Csaruga testét. A számolyt mindkettőn ottelejtik a delikvens lába alatt. Csaruga torkát összeszorítja a belevágódó kötél,

felszisszen és fájdalmasan széthúzza a száját.

Ez még nem a fulladástól eszméletlené vált delikvens szokásos reflex-mozgása: a teljes eszméletlen lévő ember kínlódása tükröződik a szerencsétlen arcán. Végre valamelyik fegyőr észreveszi, hogy Csaruga áll a számolyon és ezért nem feszül a kötél eléggé, gyorsan kúrgia a sánlira a felakasztott haramia lába alól, akinek z arca csak ekhor torzul el.

A hóhér ráborítja a kendőt fejére és megkezdődik az előbbi jelenet, az ítéletvégrehajtáshoz teljesen méltatlan föjtoztatás.

Tíz perccel később még él Csaruga Jovo, a törvényszéki orvos csak a tizenkettedik percben konstatálja, hogy a halál beállott.

Mauser Flórián odajön az elnökhöz jelenteni, hogy végrehajtotta az ítéletet. Aztán nyugtázkodik egyet.

Az akasztás befejeztével félórátig függőn hagyták a holttesteket a bitófa-

majd két-két rab leszede Csaruga és Prpic földi maradványait és gyalatlan deszkakoporsókba fektették. A kordon már fölbomlott, a kíváncsiak egymást préselve körülfojták a két koporsót, az előlállók, akiket a hátsók lökdöstek, majdnem rátapostak a holttestekre. A fogházormester gyorsan ráhelyezte a koporsókra a födelet és parancsot adott a csendőröknek, hogy üritsék ki az udvart. A rabok fölemelték a koporsókat és egyik megtalálta a virágot, ami Prpic sapkájáról hullott le. Intett társának, letették az egyik koporsót a földre, a rab fölemelte födelét és beletette a virágszálat. A Csaruga koporsójába...
Diószeghy Tibor

Uj antant Németországgal Olaszország nélkül

Párisból jelentik: Lord Crewe angol nagykövet csütörtökön megátogotta Herriot miniszterelnököt. A Chicago Tribune ezzel a látogatással kapcsolatban azt írja, hogy az angol nagykövet kormánya nevében javaslatokat tett a francia kormánynak. E javaslatok Franciaország biztonságának kérdése mellett arról is szólnak, hogy Németországot az Oroszországgal és Japánnal kötendő szövetségtől tartsák vissza.

A javaslat szerint egy olyan szövetség létesülne, amelynek tagjai Anglia, Franciaország, Németország és Belgium lennének. A Rajna mentén egy ütközőállam alakulna, amely fölött forma szerint a főhatóság Németországnak lenne, tényleg azonban ez az állam teljesen le volna szerelve és a Népszövetség ellenőrzése alatt állana. Ebben az angol javaslatban tehát a Rajna-vonal biztosítása lépne a La Manche csatornamenti kikötők biztosításának helyébe.

Harc tiz vagon lisztért

Novisad várost elrekvirált lisztért perlik

Noviszadról jelentik: Még 1919 októberében Zivojnovics főispán-polgármester idejében a zagrebi Prometno Druzstvo — amely annakidején Zagreb legnagyobb kenyérsütő vállalata volt — a noviszadi Fiath-malomban Zagreb számára tiz vagon lisztet vásárolt.

Novisad város akkori lisztellátása nem volt kielégítő és ezért a város kizsélést tanácsa a szocialista képviselőtestületi tagok kívánságára utasította a városi tanácsot, hogy a zagrebi cég által vásárolt tiz vagon lisztet rekvirálja el. A rekvirálás meg is történt, bár a Prometno Druzstvo minden közgazgatási fórumnál eljárta, hogy a tiz vagon mentesítse a rekvirálás alól, mert a biztosított lisztmennyiség Zagreb kenyérszükségletének fedezésére szolgált. Maga Bukseg, az akkori közlelélezési miniszter, a szocialisták vezére utasította a várost, hogy azonnal oldja fel a tiz vagon lisztet.

A Prometno nem várt a miniszter rendeletének végrehajtására, hanem lisztzükségletét a napi áron másutt beszerezte és arról értesítette Novisad várost, hogy a fedezési vásárlásból eredő 417.000 korona erejéig felelőssé fogja tenni. Erre a város valahol két vagon lisztet szerzett és bocsájtott a Prometno rendelkezésére, amely a fenmaradt nyolc vagon lisztkövetelés erejéig beperelte Novisad várost. A noviszadi törvényszék a per során kihallgatta a polgármestert, a főjegyzőt, továbbá dr. Stefanovics Zsarkót, aki akkor a vajdasági közlelélezési hatóság főnöke volt. A kihallgatott főtisztviselők egybehangzóan megerősítették, hogy Novisad törvénytelenül járt el, úgy, hogy a bíróság már e vallomások alapján elítélte Novisad városát.

A város felebbezése folytán az ügy a noviszadi felebbezési bírósághoz került, amely megváltoztatta az elsőfokú bíróság ítéletét és elutasította a Prometno keresetével, mert a Prometno igazgatóinak vallomása szerint a Djakovón drágábban beszerezett lisztből készült süteményt a Prometno a napiárakon

adta el és miután a felebbezési bíróság bizonyosnak vette, hogy a napiárak emelkedtek, ennekfolytán a Prometno a süteményekért szedett nagyobb árak folytán már kártalanítást nyert.

Ez ellen a másodfokú ítélet ellen a Prometno képviselőjében dr. Hadzi Koszta ügyvéd felülvizsgálati kérelemmel élt, amelyet a noviszadi semmitőszék dr. Putnik Száva tanácsa dr. Krcsanecsin semmitőszéki bíró előadásában csütörtökön tárgyalta és feloldotta a másodfokú bíróság ítéletét, újabb törvényes eljárásra utasítva a felebbezési bíróságot.

Botrány

egy román bank közgyűlésén

Jorga egyetemi tanár nagy összeget kapott a banktól

Bukarestből jelentik: Románia legnagyobb pénzintézete, a Banca Marmorosch Blanc & Co. most tartotta közgyűlését. Az igazgatósági jelentés számszerű adatokat sorol fel arról, hogy mennyit fordítottak nemzeti és kulturális célokra.

A jelentésnek ez a része nagy kavardást idézett elő, mert a kulturális célokra fordított tételek sorában szerepelnek összegek, amelyeket Jorga egyetemi professzor és fia kapott. Az igazgatóság azt mondta, hogy a bank a kulturának kívánt szolgálatot tenni, mikor a kevésbé tehető Jorga működését anyagi támogatással akarta elősegíteni.

Jorga politikai ellenfelei azonban nagyon kihasználják ellene ezt a körülményt. Argetoianu volt miniszter emiatt már le is mondott igazgatósági tagságáról. Politikai körökben bizonyosra veszik, hogy Vajda Sándor, Grigore Filipescu és Pop Cs. István szintén lemondanak igazgatói tisztségükről.

A közgyűlés még egy politikai szencsáccal szolgált. Az igazgatóságba ugyanis beválasztották Ramniceanu Viktort, a semmitőszék volt első elnökét, akit a kormány nemrégiben azért nyugdíjazott, mert egy ünnepi beszédében energikusan támadta az új alkotmányt.

Jugoszláv-bolgár vegyesbizottság

vizsgálja meg a határkonfliktusokat

A Cankov-kormány a Sztambolijzski-féle határbiztonsági egyezmény életbeléptetését kéri

Beogradból jelentik: A legutóbbi határmenti konfliktusokból kifolyólag a jugoszláv és a bolgár kormány elhatározta, hogy vegyesbizottságot küldenek ki, amelynek feladata lesz megállapítani az incidensnek okát és javaslatba hozni az azok elhárítására szolgáló intézkedéseket. A bolgár kormány ezzel kapcsolatban kérte, létesítsenek megállapodást az 1923. évi nisi egyezmény végrehajtására vonatkozólag. 1923 márciusában Nisben kötötték a Sztambolijzski-féle bolgár kormány delegátusával azt az egyezményt, amely a határoknak a bandacsoportok betöréseitől való kölcsönös megvédését biztosította. Sztambolijzskit egy hónappal utóbb az ellenforradalomban meggyilkolták és a nisi egyezmény azóta sem került alkalmazásra.

Bulgária területén legutóbb újabb kivételes rendszabályokat vezettek be és tizenkét határmenti kerületben kihirdették az ostromállapotot. A katonai rögtönítélő bíróságok működése miatt a bolgár földművesek ismét nagy számban menekülnek át jugoszláv területre. A Cankov-kormány attól tart, hogy a menekültek egy növekedő száma folytán csakhamar jugoszláv területre helyeződik át a bulgáriai rendszer elleni küzdelem súlypontja és ezért kéri most a Sztambolijzski-féle határbiztonsági egyezmény végrehajtását.

Frereich Ernő beszámíthatatlan

Az orvosszakértők befejezték Egyedi gyilkosának megfigyelését

Budapestről jelentik: Most fejezték be Sopronban Frereich Ernő elmeállapotának megfigyelését. Az orvosszakértők négy konziliumot tartottak. A legutóbbi konziliumot a fogháziródban tartották meg. Az orvosok ez alkalommal injekciót adtak Frereichnek, aki erre vérbeborult szemekkel rárohant a fogházőrökre. Azután végigvágódott a padlón, ismét felugrott és valósággal örvongött. Ebben a percben lépett be az ügyész, aki látva a jelenetet, így szólt:

— Épp eleget láttam.

A védők remélik, hogy az orvosszakértők megállapítják Frereich Ernő beszámíthatatlanságát. A védők a vizsgálóbíró elé akarják terjeszteni azokat az orvosi bizonyítványokat is, amelyek alapján 1914-ben a Franciaországban tartózkodó Frereich Ernőt nem internálták, hanem mint beszámíthatatlant hazaengedték Magyarországra.

Az orvosszakértők a napokban fogják előterjeszteni jelentésüket.

Védőiskola a fogházban

Miért mondott le Koszka István ügyvédje a védelemről

Budapestről jelentik: Dr. Koszka István pénzügyi főtanácsos, aki a Röck Szilárd-uccában fétkenyességből agyonlőtte Valerian Zsigmond alezredest, a Markó-uccai fogházban van vizsgálati fogházban. Csütörtökön a merénylő Koszka védőügyvédje dr. Kelemen Kornél lemondott a védelemről, a hivatalos közlés szerint „bizonyos nézeteltérések miatt”.

Dr. Kelemen Kornél egyik lap munkatársának elmondta, hogy védené és közte már régebben megszűnt a jó viszony. Koszka ugyanis más alapon akarta a védelmet felépíteni, mint ügyvédje, még pedig azért, mert a Markó-uccai fogházban lévő vádlottársai állandóan tanácsokat adtak neki arra nézve, hogy miképpen viselkedjek a főtárgyaláson, többek közt azt tanácsolták neki, vallja azt, hogy tettét önkívületi állapotban követte el, holott az orvosszakértők megállapították, hogy teljes elhatározóképeséggel rendelkezett a gyilkosság elkövetésekor. A Markó-uccai fogház foglyainak állandó zavaró tanácsai miatt lépett vissza dr. Kelemen Kornél a védelemről.

Többet az ügyről az ügyvéd nem volt hajlandó mondani, jogász körökben azonban már ezek után is élénken kommentálják a Markó-uccai fogházban uralkodó állapotokat, amelyek lehetővé teszik, hogy a vádlottak egymást kioktassák.

Bonyodalom

a választói névjegyzékek kiigazítása körül

A hatóságok nem járhatnak el a törvény előírása szerint

A noviszadi névjegyzékek hivatalos kiigazítását — mint a Bácsmegyei Napló már megírta — a választói törvény értelmében, mint-hogy január elseje és február 25-ike között voltak a választások, február 18-ikán kellett volna megkezdéniük a közigazgatási hatóságoknak. A kiigazítási munkálatok azonban még most sem kezdődtek meg, mert a névjegyzékeket a választási akciókkal együtt a választások lezajlása után felterjesztették az állami bizottsághoz, amely azokat az összeülő parlamenthez teszi át. Minthogy a választói névjegyzékekről nem készült másolat, a közigazgatási hatóságok nem járhatnak el a választói törvény vonatkozó rendelkezése alapján mindaddig, amíg a mandátumok verifikálása meg nem törté-

nik és a választói névjegyzékek vissza nem kerülnek.

A bácsmegyei alispáni hivatal azonban figyelmen kívül hagyva azt, hogy a közigazgatási hatóságok a törvénynek megfelelően a névjegyzékeket felterjesztették az állami bizottsághoz, sürgeti a névjegyzékek hivatalos kiigazítását. A napokban az alispáni hivatal körlevelet intézett a községi jegyzőkhöz, akiket felszólít, hogy a névjegyzékek kiigazítását haladéktalanul kezdjék meg. A jegyzők természetesen nem tehetnek eleget az alispáni hivatal rendeletének.

A szubotica polgármesteri hivatal, tekintettel arra, hogy a kerületbe tartozó községek jegyzői innen követelik a névjegyzékeket, a választásokat intéző állami bizottsághoz fog fordulni azzal a kérdéssel, nem lehetne-e a választói névjegyzékeket visszaszerezni, hogy a kiigazítások a törvényben előírt határidőre megtörténhessenek.

Boris király követei az emigráns bolgár vezéreknél

Baloldali kormány alakításáról tárgyaltak

Szófiából jelentik: A új kormányalakítási kombinációkkal kapcsolatban most derülnek ki annak az akciónak érdekes kulisszatitkai, amelyeket nemrég maga Boris király indított az emigráns földművespárti politikusoknak Cankov miniszterelnökkel való kibékítésére. Az akciónak az volt a célja, hogy a mostani bolgár kormány átszervezésével, az emigránsok bevonásával biztosítsa végre az ország belső békéjét, a nyugodt kormányzást és végeredményben Boris király trónját.

A tárgyalásokat speciális kiküldöttek folytatták a Beogradban és Prágában élő földművespárti vezetőkkel. A király delegátusai: Sztaninrov költő és egy újságíró, akinek nevét még nem hozták nyilvánosságra, felajánlották a baloldali blokk kormányalakítását, amelyben a mostani kormánytöbbség balszárnyán kívül a földművespárt is részt vett volna Koszturkov, Malinov, Turiakov és Tomov miniszterségével. Az emigráns földműves-vezérek azonban a baloldali blokk megalakításának előfeltételül csak egyetlen követelés teljesítését szabták, amely azonban elegendő volt ahhoz, hogy a tárgyalások eredménytelenül véget érjenek: azt követelték, hogy mindenekelőtt Boris király mondjon le a bolgár trónról. Az így meghiusult kombináció után az uralkodó bizalmasai újabb terv megvalósításával próbálkoztak, amely arra irányult, hogy a mostani kormány tagjai közül Cankov miniszterelnök, Ruszev belügyminiszter és Vlkov hadügyminiszter mondjanak le. Azt remélték, hogy ezáltal az otthonlévő földművespárti vezetőpolitikusok közül néhányan tárcát állalnak a kabinetben. Ez a terv azonban szintén meghiusult, főleg azért, mert Vlkov hadügyminiszter, a macedón szervezetek képviselője a kormányban minden felelőtlen befolyást érvényesíteni engedett ez ellen.

A Cankov-kormány így egyelőre régi politikáját folytatja tovább.

Perzsa, zmyrna és plüsszöngy
függönyök, sezlontakarók, bűmlatos
olcsó árakon
KRAUSZ ED-NÉL, NOVISAD

IRODAI SZEREK
PAPIRÁRUK
NAGYBAN és KICSINYBEN
Vig Zsigmond Sándor
SUBOTICA
ZENEMŰ- és KÖNYVUDONSÁGOK

HIREK

•••

— **A miniszterelnök tanácskozásai.** Beogradból jelentik: A kormány pénteken nem tartott ülést, *Pasic* miniszterelnök azonban fogadta a kormány több tagjának látogatását. *Srskics* törvényegységesítő miniszter délelőtt és este tanácskozott a miniszterelnökkel, akit fölkeresett *Miletic* Krsta földművelésügyi és *Surmin* kereskedelmi miniszter is. *Srskics* törvényegységesítő miniszter egyébként pénteken este Boszniába utazott.

— **Megkezdődnek a harmadosztályú kereseti adókvetések Szuboticán.** A szuboticei kerületi pénzügyigazgatóság hirdetményben közli, hogy a harmadosztályú kereseti adókvető bizottság az 1920—1923. évekre és visszamenőleg a szuboticei I., II., III. és IV. kör részére március 9-ikén kezdi meg kvetési tárgyalásait a városháza második emeleti 85. számú szobájában. A tárgyalásra senki sem kap külön idézést, hanem az adókötelesek tárgyalási sorrendjét a bizottság szobájának ajtaján fogják kifüggeszteni.

— **Szabaddábra helyezték a letartóztatott párdányi németeket.** Beckerekéről jelentik: A vádtanács, mint már közölte a Bácsmegyei Napló, elrendelte a letartóztatásban levő kilenc párdányi német polgár szabaddábrahelyezését. A vizsgálóbíró ennek alapján pénteken délelőtt szabaddábra helyezte a vádlottakat. A párdányi ügyben negyvenkét német ellen folyik az eljárás.

— **Kedvező mederbe terelődnek a francia-német kereskedelmi tárgyalások.** Berlinből jelentik: Francia részről kijelentik, hogy a francia delegáció új feltételeket terjesztett a német kereskedelmi delegáció elé, melyek alapján a német-francia kereskedelmi tárgyalásokat tovább lehet folytatni. Az ajánlat a tényleges legtöbb fizetési kedvezmény alapján áll.

— **A román kommunistavezér éhségstrájkja.** Bukarestből jelentik: *Dobrogeanu-Ghereana* az ötödik hete tartó éhségstrájk következtében crejét végleg elvesztette, már beszélni sem tud. Csütörtökön újból felszólították, hogy szüntesse be a strájkot, azonban egy papírszeletrre felírta, hogy nem hajlandó semmi ételt magához venni. Az orvosok szerint aligha lehet már megmenteni az életnek.

— **Egy község a jegyzőjéért.** Beckerekéről jelentik: Pénteken délelőtt tizenkéttagú küldöttség jelent meg Despotovac községből *Rajics Szvetisláv* torontálmegyei alispánnál, akit arra kértek, lépjen közbe jelenlegi jegyzőjük, *Popovics Bozsidárnak* áthelyezésének visszavonása érdekében. Az alispán kijelentette, hogy a kérést nem teljesítheti, mert az áthelyezést a belügyminiszter rendelte el. A despotovaciak elhatározták, hogy kérésükkel a belügyminiszterhez fognak küldöttség útján fordulni.

— **Megtalálták az eltűnt balatonfüredi tanár holttestét.** Budapestről jelentik: December 6-ikán a balatonfüredi kaszinóban rendezett Mikulás-estén többek közt részt vett Arányi Tibor polgármester tanár is, aki hajualtájában ittasan hagyta el a mulatságot. A tanár azonban nem tért haza és azóta nem látták. Szerdán kiveretete a Balaton a tanár holttestét. A hullát felboncolták és megállapították, hogy bűntény nem történt. Szobében nagyobb pénzösszeget találtak. Bizonyosra veszik, hogy a tanár az italtól rosszul lett, ruháját beszenyezte és azt akarta a Balatonban kimosni és eközben részegségében beleesett a vízbe.

— **Oroszország elismeri a háboru előtti tartozásokat.** Londonból jelentik: Az orosz szovjetkormány pénzügyi népbiztosa és a szovjetgazdasági tanács elnöke azt ajánlotta a szovjetek végrehajtó bizottságának, hogy teljesítse az angol és a francia bankárok elvi követelését és ismerje el a régi cári uralom háboru előtti tartozásait, mert ez az előfeltétele annak, hogy Szovjet-Oroszország külföldi kölcsönt kaphasson. A két szovjetszakértő kijelentette, hogy külföldi kölcsön nélkül az aranyalapot fentartani nem lehet.

— **Szentai gabonaárak.** A mai gabonapiacra a következő gabonaárak szerepeltek: Buza 470 dinár. Árpa 300 dinár. Sörárpa tavaszi 350 dinár. Tengeri prompt 170 dinár. Márciusi, hajóba 185 dinár. Rozs 350 dinár. Zab 300 dinár. Heremag 1840 dinár. Muharmag 410 dinár. 0-ás liszt GG. 680 dinár, 0-ás liszt sima 660 dinár, 2-ös 600 dinár, 5-ös kenyérliszt 550 dinár, 7-es liszt 400 dinár. Korpa 170 dinár. Irányzat lanyha.

— **Noviszdai sakkbajnokság.** Noviszdáról jelentik: A csütörtöki ötödik fordulóban dr. Ilics meglepetésszerű győzelmet aratott Gribusin felett, akinek ez a veresége erősen csökkentette a bajnokság elnyerésére való esélyeit. Kulzsinszki győzött Tranconi, Bizam Perakovics ellen. A Vidor-Rosenberg Sándor játszma függőben maradt, Vidorra kedvező állásban. A verseny eddigi állása: Vidor 3½ (1 függő játszma), Kulzsinszki 3½, Zsivanovics, dr. Ilics 3, Rosenberg Sándor 2½ (1), Markovics, Bizam 2½, Gribusin 2, Tranconi 1, Perakovics, Liszkovics, Gányi ½, Rosenberg Oszkár 0.

— **Pályázat a magyar hóhéri állásra.** Budapestről jelentik: A hivatalos lap szombat reggeli számában jelenik meg a pályázati hirdetmény az állami hóhéri állásra, amely Bali Mihály nyugdíjazásával üresedett meg. — A hirdetmény szerint a pályázóktól ferdhetetlen előéletet, a prolektardiktatura alatti hazafias magatartást és a kivégzésben való jirtasságot kívánnak. A hóhérmásodosztályú műszaki altiszti fizetést kap. Már eddig is sok pályázó jelentkezett, többek között egy volt százados is.

— **Meggyilkoltak egy öreg bécsi kereskedőt.** Bécsből jelentik: Egy Schreberkerti kunyhóban, amely a XVI. kerületi villanegyed határában van, meggyilkoltan találták a hatvannyolc éves *Pantelimon* Zsigmond kereskedőt. Az öreg kereskedő vasárnap óta eltűnt és hozzá tartozói mindenfelé keresték. Koponyáján baltával okozott seb tárog. Az esti órákban helyszíni szemlét tartottak a kunyhóban. A nyomozás folyik.

— **A külföldiek ellenőrzésére külön szolgálatot szervez a francia kormány.** Párisból jelentik: Március 1-én Franciaországban új intézkedések lépnek életbe külföldiek itt tartózkodásáról. Akik tizenöt napnál hosszabb ideig akarnak Franciaországban maradni, azok negyvennyolc órán belül személyazonossági igazolványt tartoznak váltani, melynek beszerzése minden nehézség és idővesztés nélkül megy végbe. Az igazolvány kiállításának díja 200 frank. Diákok és munkások kedvezményt kapnak. A jövőben idegen munkások számára igazolványokat nem a határhátóságok fognak kiállítani, hanem az illetékes prefekturák, még pedig az illetékes megeltendő pontos nyomozások alapján. Külföldiek ellenőrzésére külön szolgálatot szerveznek az egész országban, ennek lesz feladata esetleg gyanús elemeknek az országból való eltávolítása is.

— **Szokol-ünnepély Topolán.** Topoláról jelentik: A bacskatopolai szokol-egyesület a szuboticei és zombori szokol-egyesületek közreműködésével március 1-én, vasárnap a Kaszinó helyiségében szokol-ünnepélyt rendez. A műsoron a tornagyakorlatokon kívül zene- számok és egy szindarab is szerepel.

— **Óriási érdeklődés előzi meg a szuboticei újságíró-szekció javára rendezendő csokoládé-délutánt.** Óriási érdeklődés nyilvánul meg Szuboticán, a március 1-én, vasárnap délután fél öt órai kezdettel a Bárány-szállodában a szuboticei újságíró-szekció nyugdíj- és segélyalapja javára rendezendő műsoros csokoládé-délután iránt. A délután rendezője *Róna Árpád*, a Bárány-szálloda agilis igazgatója olyan műsört állított össze, amely a leginagyasabb zenei igényeket is ki fogja elégíteni. A hangverseny keretében *Farkasné Gábor* Nelly Lányi-dalokkal, *Reiter Ilonka* szonókkal, *Csavottac* hegedűművész és *Rajhencs* József zongoraművész, a szombori zeneiskola igazgatója szólószámokkal, *Arhipova* asszony és *Baranoff*, a noviszdai opera művészei pedig opera-áriakkal szerepelnek. Ugy az uzsannahangversenyt, mint a műsört követő tánc zenét *Bodrics* Miska zenekara szolgáltatja. A nagysikerűnek ígérkező csokoládé-délutánra külön meghívókat nem bocsátottak ki, de az eddigi asztal-előjegyzésekből máris könnyen lehet következtetni, hogy a vasárnapi csokoládé-délután az ideai szezon legelegánsabb mulatsága lesz. Asztalok még előjegyezhetőek a Bárány-szállodában. Felülfizetések a jótékony célra való tekintettel köszönettel fogadtatnak.

— **Károly Ernő beogradi sikere** Beogradból jelentik: Károly Ernő festőművész, aki jelentékeny párisi sikerek után hazajött a Vajdaságba, legutóbb Beogradban rendezett kiállítását. Károly Ernő képeiről és képeségeiről Beogradban a sajtó a legelőnyösebben nyilatkozott s a megrendelők is tömegesen keresték fel a művészt. Károly most Beckereken rendez kiállítását, ahonnan Szentára megy.

— **Gyilkossággal gyanúsított grófnő.** Rómából jelentik: Bonmartini grófnő, a *Giornale d'Italia* igazgatóságának iönökét csütörtökön a feleségével folytatott civakodás után holtan találták meg. A grófnőt, aki már hosszabb idő óta rendkívül ideges volt és ideggyógyintézetben akarta magát gyógyíttatni, a gyilkosság elkövetésének gyanúja címén letartóztatták.

— **Nyugdíjazott sentai rendőrkapitány.** Szentáról jelentik: A belügyminiszter elrendelte *Dudás* Emil sentai rendőrkapitány nyugdíjazását. *Dudás* egyike volt a szentai rendőrség legképzettebb tisztviselőinek és kiváló működésének elismeréséül nemrég királyi kitüntetést is kapott. Az érdemes rendőrkapitány távozását Szentá lakossága nagy sajnálkozással vette tudomásul.

— **Nemzetközi utlevélhamisító társaságot leplezett le a budapesti rendőrség.** Budapestről jelentik: A rendőrség elfogott egy fiatalembert, akinél *Koputis* Mita névre szóló magyar utlevelet találtak. Mint kémgyanust őrizetbe vették és megindították ellene a nyomozást, amelynek folyamán megállapították, hogy *Koputis* jügoszláv állampolgár és a nála talált utlevél hamisítvány. Kiderült, hogy *Koputis* egy nemzetközi utlevélhamisító társaság tagja. A rendőrség *Koputis* büntársai után tovább folytatja a nyomozást.

— **Orom és Bogaras postát kap.** Starakanizsáról jelentik: Ugy Orom, mint Bogaras községben legközelebb megindul a postahivatal, amelyet mindkét helyen a tanügyi hatóságok beleegyezésével a községi tanítók fognak vezetni.

— **A sombori Lloyd táncmulatsága.** A sombori Lloyd-egyesület február hó 28-iki táncmulatsága iránt nemcsak Somborban, hanem a környék előkelő közönsége körében is nagy érdeklődés nyilvánul meg. A Lloyd helyiségeit erre az alkalomra pompásan felszítették és a rendezőség mindent elkövet, hogy a mulatság sikerét biztosítsa.

IKREKET

szült az esküvőjén egy vukovári menyasszony. Szép, szép, ha a menyasszony figyelmes a vőlegényhez és kedveskedik neki, de azért ez a vukovári nő tulzásba vitte a dolgot. Nem szólnék egy árva szót se, ha például egy csokor ibolyát vett volna, vagy egy szájharmonikát, de két gyerek — ez mégis szokatlan meglepetés. Az eset egyébként így folyt le: A nászmenet beszállott a lakodalmás hintóba és már a templom felé robbogtak, ahol fényes egyházi segédlettel várta őket a pap, amikor a menyasszony hirtelen rosszul lett és ott a vőlegénye oldalán szülési fájdalmak lepték el. A kocsit azonnal visszafordították és vad irammal hazahajtották. Szinte végszóra érkeztek a boldog menyasszony lakására, aki nem sokára két egészséges fiúgyermeknek adott életet. Na, itt tartunk egy csipetnyi pihenőt. Vegyünk lélegzetet. Az ilyen esimes teljesítményt méltányolni kell. Ez nem ment csak úgy észre. A menyasszonyt mindenképpen csak dícséret illeti és nem gáncs. Hogy mit szolt a vőlegény? Ezt nem lehetesen tudni. Ugyanis két eshetőség áll fenn: az ikrek vagy a vőlegény hallgatólagos beleegyezésével, sőt közreműködésével jöttek napvilágra — ez esetben csupa öröm lesz az életük és egyidőben ünnepelehetők a házasságuk évfordulóját a gyerekek születésnapjával — avagy tényleg váratlanul érte őt ez az esemény, ami viszont kínos meglepetés lehetett. Mert az ilyesmi annyira kézzel fogható, hogy roppant nehéz kimagyarázni: még azt se lehet mondani, hogy koraszülöttek. Mert ez már direkt abnormitás. Ez esetben az ikrek gondolatban fogantattak, elméleti alapon és az uristen csudát tett. Két stramm elméleti gyermek egyesapásra. A menyasszonyt mindenesetre el kéne csapni. (t. i.)

— **Magyar internátust álltanak fel Párisban.** Budapestről jelentik: A kultuszminisztérium Párisban magyar internátust akar felállítani, ahol évente tízenyolc magyar diák kapna teljes ellátást.

— **Szurkálás.** Noviszdáról jelentik: *Becejac* Ranko krecedini gazda csütörtök éjjel egy vendéglőből igyekezett hazafele. Hazának kapujában valaki megtámadta és késsel több szurást ejtett a fején. Beszállították a noviszdai közkórházba, ahol a halállal vívódik. A krecedini csendőrség a tettest *Tuvadzsics* Gyóka személyében letartóztatta és beszállította a noviszdai ügyészség fogházába.

— **Letartóztatott tolvaj.** Noviszdáról jelentik: Még 1923-ban a noviszdai orosz barakkban *Famenko* Nikola orosz menekülttől különféle ruhaneműt loptak. A rendőrség gyanúja *Popovics* Matija orosz menekültre esett, aki közben elmenekült, mire körözőlevelet adtak ki ellene. A sabáci rendőrség a körözőlevél alapján letartóztatta és Noviszdára indította *Popovics*ot, aki azonban Indián kísérelve elől megszökött. A vasárnapi oszijekai vásáron az ottani rendőrség elfogta és Noviszdára szállította, ahol átkísérték az ügyészséghez.

— **A napsütéses Adria.** Hotel Miramare Crikvenica. Hideg és meleg tengeri fürdők. Szobák teljes ellátással napi 85—95 dinár.

— **Tavaszi lövizsgálat Szentán.** A szentai rendőrfőkapitányság hirdetményben figyelmezteti a gazdákat és lótulajdonosokat, hogy március 10-én Gunarason, március 12-én a Tornósti Szövetkezetenél, március 17-én Bárány Pál kocsmájánál, március 19-én Bóbán Vince kocsmájánál, március 24-én Héreszovi Bárány Benedek kocsmájánál, március 26-án a Bogarasi kocsmánál, március 31-én Felsőhegyen, április 2. és 3-án a szentai Vásártéren megtartandó lövizsgálatra lovaikat vezessék.

Napok óta pusztító orkán dühög Franciaországban

A viharban elsüllyedt egy francia gőzös

Párisból jelentik: Az utolsó napok viharai nagy pusztításokat végeztek Franciaországban és az orkán még mindig dühög. A La Manche-csatorna partinenti városaiból sok szerencsétlenségről érkezett hír. *Lorientben* a szikratávíró-állomás három gőzösről vérszieleket vett föl. Nyílt tengeren pusztulás fenyegeti a *Citta di Helena* olasz gőzöst, a *Japán Fudisku Maru-t* és a *Pelite de Jeanette francia hajót*. Későbbi jelentés szerint a francia gőzös *Larmor* előtt elmerült, de személyzetét sikerült megmenteni.

Brest környékén egy falusi gazda szekéren ment a tengerparton, óriási hullám elkapta és szekeres-tül-lovastul besodorta a tengerbe.

Lendvai-Lehner István rágalmozási pöre. Keeskemétről jelentik: Péntekre volt kitűzve Lendvai-Lehner István fajvédő képviselő rágalmozási pöre, kecskeméti beszéde miatt, amelyben panamistának nevezte a Bethlen-kormányt. A tárgyaláson a vádlott képviselő nem jelent meg, hanem orvosi bizonyítvánnyal igazolta, hogy tüdőcsueshurutja miatt kénytelen ágyban fektüdni. A tárgyalást ezért elnapolták és a törvényszék elhatározta, hogy a tárgyaláson meg nem jelent tanukat a legközelebbi főtárgyalásra elővezetik.

A Masamód. Március hetedikén és tizedikén adja elő a suboticei zsidó Nőegylet és Népkonyha műkedvelőtársasága a Városi Színházban Helai Jenő kitűnő vigjátékát a *Masamód*-ot. A főszerepeket dr. Havas Emilné, Fattné Vedródi Gizi, Fischer Audorné, dr. Kellert Ernőné, Törzs Anikó, dr. Loránt Zoltán, dr. Hirth Ferenc és dr. Havas Emil játsszák, akik a legnagyobb ambícióval készülnek az előadásra. Az előadás előtt pár nappal előre lehet jegyeket váltani Vigh Zs. Sándor könyvkereskedésében.

A Bob herceg másodsor. A Sand műkedvelő-gárdája pénteken játszotta másodsor Huszka-Martos nagysikerű operettjét, a *Bob herceg*-et. Az együttes játéka csak ezen a második előadáson bontakozott ki a maga teljességében. Rackó Ilus a címszerepben ezúttal is nagy sikert aratott énekzsámaival. Viktória hercegnő szerepében Klein Rózsi-ka kapott számos tapsot és különösen első felvonásbeli dala után ünnepelte percekig a közönség. Annie szerepét Pleszkovics Szilárdka alakította elismeréreméltóan. Nagy tetszés fogadta azonkívül Mayer Béla és a többi szereplők alakítását.

A noviszadi Szokologylet bálja. Noviszadról jelentik: A noviszadi Szokologylet egyesület szombaton 1/2-órakor a Szokolana helyiségében műsoros bált rendez.

A »Baranyai Menekültek« szubotical szervezete fontos tárgysorozattal március hó 1-én délelőtt 9 órakor taggyűlést tart a »Mozdony« vendéglő külön helyiségében.

A noviszadi zsidó nőegylet fejlődésbálja. A noviszadi zsidó jótékony nőegylet ma szombaton a Szilobodában fejlődésbált rendez. A bál iránt nagy érdeklődés nyilvánul.

Lemond egyiptomi főbiztos. Londonból jelentik: Lord Allenby, Egyiptom angol főbiztos, az ellene indított házasa miatt le akar mondani állásáról. Azaz vádolták Lord Allenbyt, hogy a legutóbbi konfliktus alkalmával nem tudott a helyzet magaslatára emelkedni, mert inkább katona, semmint diplomata. Ugyanez a jelentés azt is tudni vél, hogy Azisz Izzet pasát, az egyiptomi követet, szemelték ki Egyiptom új szirdárjává.

Dielelle mellett az orkán összetörte a nagy hajóhidat. Brestben az alacsonyabban fekvő házak viz alá kerültek. Egy francia repülő, aki London és Páris között volt uton, visszaterve a Cap Griz állomásán jelentette, hogy körülbelül három kilométerre a parttól egy gőzhajót látott veszedelemben, amely az óriási viharban valószínűleg zátonyra jutott.

Az ország belsejében is nagy katasztrófákat okozott a szörnyű vihar. A lotharingiai Saarburgban egy épülő gyár tőfala tizenöt méter hosszúságban bedőlt és tizenkét munkást maga alá temetett. Eddig hat halottat és két súlyosan sebesültet ástak ki a romok alól.

Öngyilkos lett Bécsben egy háztulajdonos, mert félt, hogy éhen hal. Bécsből jelentik: Csütörtökön délelőtt egy vagyonszűk öreg háztulajdonosasszony a kamarában egy fogásra felakasztotta magát s férje, mikor hazajött, holtan találta. Levelet hagyott hátra, hogy az éhenhalástól fél és a halálba menekült. Az agg házaspárnak Bécsben háromemeletes bérháza van, amely azonban annyit sem jövedelmez, amennyibe a fentartása kerül.

Orosz bolsevik kémszervezet leplezte le Csehszlovákiában. Prágából jelentik: A rendőrség nagyszabású kémkedési akcióra fedezett fel és eddig nyolc embert tartóztattak le, állami tisztviselőket, szervezett munkásokat, akik a moszkvai szovjetkormány számára katonai titkokat kényszerítik ki. Jelek vannak rá, hogy a kémszervezet nagyarányú és most a büntársakat kutatja. A letartóztatott kémeknél katonai okmányokat találtak a helyőrségek felosztásáról és a csapatok létszámáról.

Hat bankigazgatót letartóztattak Madridban. Madridból jelentik: A spanyol fővárosban óriási pénzügyi botrány kelt nagy izgatottságot. A bilbaói Unlon Bank bukásával kapcsolatosan letartóztattak hat madridi bankigazgatót, csupa ismert nevű embert, aki az előkelő társaságokban és tőzsdén nagy szerepet játszik. Még több letartóztatás lesz a bilbaói bankpanama miatt.

A noviszadi orjuna műsoros mulatsága. A noviszadi orjuna március 8-án az American Barban műsoros évadzáró mulatságot rendez. A műsor keretében beogradi művészek is közreműködnek.

Megindult a légiiforgalom Zürich—München—Bécs és Budapest között. Zürichből jelentik: A dűbendorfi repülőtéren az Ad Astra repülő-társaság a hatóságok és a sajtó képviselőinek bemutatva egészen újrendszerű hatalmas repülőgépet, amellyel 1925 április elsején megkezdte a légiútvonalat Zürich—München—Bécs és Budapest között. Ez a Junker-gép három motorral van felszerelve, olyan rendszerű, amilyent a szövetségi bizottság eddig nem engedett Németországban alkalmazni. Egyfedélű gép, motorai közül az egyik 200 lóerejű Junker, kettő pedig 160 lóerős Diesel. Kettős kormányzásra van berendezve és tágas kabinjában tíz utas kényelmesen elfér. A hátsó részen megfelelő podgyász számára van hely és van egy kis mozdóhelyiség is.

Égő foszlort dobtak a kolozsvári diákokthoz igazgatójára. Kolozsvárról jelentik: Szerda este ismeretlen egyének merényletet követtek el Stefanescu egyetemi tanár, a diákokthoz igazgatója ellen. Amikor a színházba kifelé jött, égő foszlort dobtak rá, amely keresztül égte a ruháját. Súlyosabb baja nem történt. A rendőrség több letartóztatást rendelt el.

Az ügyvédjelöltek bálja szombaton este fél tíz órakor kezdődik a Bárány szálló fényesen díszített helyiségeiben. A bál a szezon egyik lelegegansabb mulatságának ígérkezik és óriási érdeklődés előzi meg.

Kabaréelőadás Pater Vazul gyermeknépkonyhájára. Szombaton és vasárnap este a városi színházban Garay Béla rendezésében, a legjobb helyi műkedvelők részvételével, kabaré előadás lesz Pater Vazul gyermeknépkonyhájára, teljesen új műsorral. A gazdag és változatos programban magánzámok és egyfelvonásos tréfák váltakoznak.

STOPES:
SZERELMI ÉLIT A HÁZASSÁGBAN
Ára portóval 60 dinár
VIG KÖNYVKERESKEDÉS SUBOTICA

Az ügyvédjelöltek bálján Reményi fotóművész villanyfényfény művészi felvételeket eszközöl.

„FIORANTA“
krém és szappan hatása erős
563 Lorakal „50A“ drogeriája Novisad

KINTORNA

Kinos jelenet után bejelenti a férj, hogy válni készül. Az asszonyka fölénynyel feleli:

— Te sem fogsz többet olyan asszonyt találni, mint én...

— Magam is ebben bizakodom, édesem...

Palika hazajön az iskolából és az apja elé lép.

— Apuska kérdezni szeretnék valamit...

— Tessék, fiam.

— A hittantanár ur azt mondta, hogy csak azért vagyunk a világon, hogy a többi emberek segítségünk...

— Nagyon helyes. No és?

— Akkor nem értem, apukám, hogy miért vannak a világon azok a többi emberek?

SPORT

Vasárnapi futballprogram Beeskereken. Beeskerekről jelentik: A beogradi kerület bánati alkerületének intézőbizottsága péntek este ülést tartott, amelyen a Vasutas egyesület megbízottja bejelentette, hogy lemondja a vasárnapra kiírt Kadinnal játszandó serlegmérkőzést. A vasárnapi futballprogram ezután ez: délután 2 órakor Kadima—Schwäbische barátságos, utána Obilics—Slavia serlegmérkőzés az Obilics-pályán. A serlegmérkőzés döntőjét jövő vasárnap játssza le Kadima és a Slavia—Obilics-mérkőzés győztese.

Birkózóverseny Noviszad bajnokságáért. Noviszadról jelentik: A Juda Makkabi Sport március 8-án délelőtt tíz órai kezdettel a Grand Hotel Sziloboda nagytermében, hat súlycsoportban Noviszad város bajnokságáért birkózóversenyt rendez a következő feltételekkel: Légsúly 58, nehézsúly 62, könnyűsúly 67, közép a) 75, közép b) 82.5 és nehézsúly 82.5 kgr. felül. Díjazások: Minden súlycsoport győztese díszített ezüstözött nagyermet, második helyezett ezüstözött nagyermet, harmadik kis ezüstözött érmet, negyedik bronz-érmet kap. A versenyt a nemzetközi birkózó szövetség szabályai szerint tartják meg. A versenyen indulhat a jugoszláv nemzetközi szövetség kötelékébe tartozó bármely egyesület igazolt amatőr tagja. Nevezési díj nincs. Méréseket a verseny napján délelőtt 9 órakor. Nevezések határideje: 1925 március 8., délelőtt 8 óra. Nevezni lehet Moises Géza titkárnál (Kereskedelmi és Iparbank)

KÖZGAZDASÁG

Ujabb kényszeregyezségek

Az új kényszeregyezési törvény megalkotása előtt egyre nagyobb lesz azoknak a száma, akik a mai kényszeregyezési törvény érvényessége idejében kéri még meg a kényszeregyezési eljárást.

Pénteken a noviszadi Korzó mozi vállalat — tulajdonosa, Szadanicz Todor — kérte önmaga ellen a kényszeregyezési eljárás megindítását, mely főleg a szuboticiai és a noviszadi piacot érdekli közelebbről.

Aktívái 88.171 dinárt, míg a passzívák 442.250.30 dinárt tesznek ki. Szadanicz 20 százalékos egyezséget ajánl, a melyet a kényszeregyezés jóváhagyásától számított 3 havi kezdettel részletekben hat hónap alatt egyenlítené ki. A legnagyobb hitelező Szadanicz fivére, Szadanicz Mitorád 238.527 dinár, nagyobb hitelezők: Djimovics Döme Noviszad 37.040.80, a munkásbiztosító pénztár Noviszad 3948, Noviszad város (mozidó fejében) 28.396, Szerb kereskedelmi bank Noviszad 3000, Vollo film Wien 3000, Bosnyakovics és Radics Noviszad 2778.60, American film Szubotica 23.759, Orient film Szubotica 14.317, Rekord film Szubotica 8370, Modern filmvállalat Szubotica 9410, Meteor filmvállalat Szubotica 17.539.50, Partinger film Szubotica 16.594, Szlavija filmvállalat Szubotica 7154, Apollo mozgó Noviszad 8000, Jovanovics és Bogdanovics Noviszad 13.855, Szerb egyházközösség Noviszad 8700, Mosinger film Noviszad 37.916, S. H. S. film Noviszad 6452, „Délhácska” Noviszad 1159, Rogulya Iván Noviszad 262, Lederer Jenő Noviszad 1000 dinár.

Brassovan és Filipovics vörseai vas-kereskedő cég 1.700.000 dinár passzívával régebben fizetlenségben lett. A cég előtt 35 százalékos jótállás nélküli, 40 százalékos jótállással és végül 50 százalékos jótállás nélküli egyezséget ajánlatot tett, amelyet a hitelezők visszautasítottak. A noviszadi hitelező védegyelet megszerezte a hitelezők 3/4-ad többségét, ennekolytán a védegyelet átveszi az aktívákat és passzívákat és likvidálja az üzletet. A likvidálásból a védegyelet legalább 60 százalékos kvótát reml.

Grlics Stevan Ioki vegyeskereskedő 22.332 dinár aktívával és 38.640 dinár passzívával a kényszeregyezési eljárás megindítását kérte és hitelezőinek 50 százalékos ajánl. Legnagyobb hitelezője Kolarszki Noviszad 13.000 dinárral.

Keller József mariolai kézműárkereskedő kényszeregyezési ügyében 65 százalékos egyezés jött létre. Az aktívák 88.100 dinárt, a passzívák 155.614 dinárt tettek ki.

Kovacevics Jovica kulai kézműárkereskedő kényszeregyezést ajánlott. Aktívái 130.000, passzívái 309.000 dinárt tesznek ki. A cég 35 százalékos ajánlott, a hitelezők két harmada ez ellen szavazott, miért is a cég ellen megnyitják a csődöt.

Reiter Ferenc szontai kézműárkereskedő 562.282.35 dinár passzívával szemben 368.000 dinár aktívát mutat ki. Előbb 40 százalékos ajánlott, ezt megjavította 60 százalékosra, ebből 50 százalékos 9 hó, 10 százalékos egy év múlva fizet ki. A hitelezők az ajánlatot elfogadták.

Milovanovics Zsivko zsabylai kézműárkereskedő 554.000 dinár aktívával szemben 294.000 dinár passzívát mutat

ki. A cég egy éves moratóriumot kért, amelyet a hitelezők 3/4 többsége elfogadott.

A beogradi bankok nem mernek hitelezni. A kényszeregyezési eljárás divatja különösen a beogradi pénzügyi piacra érezteti hatását. A beogradi bankok nem mernek hitelezni, elsőrangú kereskedők számára sem folyósítanak hitelt, mert félnek attól, hogy az adós az első esedékességkor megkéri önmaga ellen a kényszeregyezést. Minthogy a beogradi pénzintézetek nem folyósítanak kölcsönöket, a nagyobb beogradi bankokban annyi készpénz gyűl össze és hever felhasználatlanul, hogy vannak pénzintézetek, amelyek nem fizetnek az újabb betétek után kamatot. Amíg az országban általában pénzühiány van s a pénzühiányt nagy kamatot fizetnek, — Beogradban kamatozatlanul hever a pénz.

Esik a házak ára. A pénzühiány az ingatlanok árakulásában is kifejezésre jut. Földet egyáltalán nem lehet eladni s talán soha nem volt annyi eladó ház s olyan kevés vevő házakra, mint most. Novisadon például annak az összegnek a feléért sem lehet eladni házat, amennyit tvaly kínáltak egy-egy épületért. Beogradban is rengeteg sok eladó ház van, a házakat általában a kétszereséért kínálják annak az összegnek, amennyi kölcsönt adott rájuk 4—5 százalékkal az Uprava Fondova. Minthogy a mai lakásrendeletek és adózási viszonyok mellett a házak alig jövedelmeznek annyit, amennyi adót kell utánuk fizetni s tatarozásra és karbantartásra semmi se marad, a háztulajdonosok igyekeznek pénzzé tenni az ingatlanukat, mert a készpénzt — noha igen sokan súlyosan ráfizettek már a kosztültre, — még mindig lehet havi három százalékra kamatoztatni.

Becskereki kereskedők az üzleti záróra rendezéséért. A becskereki kereskedők és gyárosok egyesülete szombaton, február 28-án délután 6 órakor a kereskedelmi kamara helyiségében választmányi ülést tart, vasárnap délután pedig közgyűlést tart az egyesület a Lloyd helyiségében, hogy a kereskedelmi miniszter rendelete értelmében állást foglaljon az üzleti záróra, a vasárnap munkaszünet és a munkaidő kérdésében hozandó törvény tekintetében. Az egyesület vezetősége a közgyűlésre ezen az uton is meghívja a kereskedőket.

Jugoszláv szeszkartell alakult. Az ország összes szeszgyáraiból alakult szeszkartell működését megkezdte. A kartell központi irodája Zagrebban van és ügyvezető igazgatónak Fischer Julius nevezték ki.

206.000 dináros per a novisadi tőzsdebiróság előtt. Noviszadról jelentik: Merkl I. utóda szontai nád-szövőgyári cég a novisadi tőzsdebiróságnál pert indított Kovianics Stevan, oszjeki termelő ellen, mert ennek a létrejött szerződés értelmében 25.000 köteg nádat kellett volna szállítania. Kovianics azonban csak 5000 köteget szállított, miért is a Merkl-cég a 20.000 köteg nádat nem szállítása folytán szükségessé vált kényszerfedezésből kifolyólag előállított kötegenkénti 10-30 dináros, összesen 206.000 dinárnyi különbözet erejéig perelte be Kovianicsot, aki a csütörtökön megtartott tőzsdebirósági tárgyaláson azal érvelt, hogy igaz, hogy csak 5000 köteget szállított,

de a hátralékos 20.000 köteget azért nem szállította le, mert a kettőjük közt fennállott szerződés értelmében a felperes ellenértékül gipszstakatur szállítására kötelezte magát. Merkl a valóságban le is szállított egy vagon stakaturt, de azt az alperes, mint meg nem felelőt kifogásolta és megtagadta annak átvételét, mire a felperes beszüntette az áru további küldését. Kovianics ennek folytán ugyancsak beszüntette a nád további szállítását. Dr. Tabakovics Sándor joggyi titkár volt az ügy előadója. A tőzsdebiróság elrendelte Somogyi Károly oszjeki kereskedő kihallgatását és a pert elhalasztotta.

Uj gabonaügynökség a jugoszláviai piacon. A gabonaszakmából rendkívül előnyösen ismert nevű Csernyeai Jenő társult Grün Maxim gabonaügynöki céggel és működésüket Csernyeai és Grün cég alatt folytatják. Az új alakulatot a gabonapiacra nagy rokonszenvenvel fogadták. Az új cég irodahelyiségei a Párisi Áruház épületének udvarán van.

Megjelent a novisadi Tőzsdei Almanach. Most jelent meg a novisadi termény- és értéktőzsde 1925. évi Almanachja. Az évkönyv felöleli az összes tőzsdei tudnivalókat és az elmúlt üzletév történetét, valamint az aktuális gazdasági problémákat. Az Almanach a novisadi „Úranla” nyomdai vállalat kiadása és ott is rendelhető meg. Ára vászonkötésben 50, egyszerű kötésben 35 dinár.

TŐZSDE

A dinár külföldi árfolyamai 1925. február 27.

Prága deviza 54.625—54.125, valuta 54.125—54.625.

Berlin deviza 668—670 milliárd márka, valuta 664.50—668.50 milliárd márka.

Bécs deviza 1135—1139, valuta 1131—1137.

Triest deviza 39.55—39.60.
Newyork deviza 160.50.

Zürich, febr. 27. Zárlat: Beograd 8.35. (az esti kurzus 837.75), Páris 26.80, London 24.74, Newyork 521, Brüsszel 2615, Milánó 2105, Amsterdam 208.25, Berlin 124, Bécs 7345, Szófia 377.50, Prága 15.4250, Varsó 100.25, Budapest 71 hémnyolcad, Bukarest 255.

Beograd, febr. 27. Zárlat: Páris 322.50—322.75, London 297.50—298, Newyork 62.55—62.62, Milánó 252.75—253.90, Amsterdam 25, Berlin 14.80—14.95, Bécs 8.86—8.87, Szófia 44.75—45.50, Prága 185.50—185.75, Budapest 8.70—8.75, Bukarest 30.25—31, Genf 1202, Szaloniki 102.

Noviszadi terménytőzsde, febr. 27. Az irányzat változatlan, a forgalom esekély. Kötetett: Buza, szerémi 75 kg.-os 445 dinár, Tengeri 190—195 dinár, márciusi 197.50 dinár, szerémi márciusi-áprilisi szállításra 210 dinár. Liszt 0-ás 670 dinár, 2-es 595 dinár, 6-os 460 dinár.

Budapesti terménytőzsde, febr. 27. A gabonátőzsde irányzata erősen megszilárdult, mert a tengerentúli üzletek emelkedése és az ottani irányzat határozott megszilárdulása az árkinálatot tartózkodásra készteti. Kenyérmagvakban a kínálat tegnap még élénk volt, ma már csak elszórtan ajánlanak fel a tegnapihoz magasabb áron néhány vagon.

A newyorki és csikágói jelentés szerint ott különösen júliusi búzában kötnék nagy üzleteket. Ezeknek az áremelkedése vontta maga után a többi határidőre szóló kötésnél is az áremelkedést. Buzánál 5—8 cent az áremelkedés, a tengeri szilárd, de az emelkedés mérvé nem olyan nagy.

A budapesti tőzsdén már a hivatalos forgalom megkezdése előtt több mint ezer koronával emelkedet a buza a tegnapi árfolyam fölé.

A rozs már tegnap is szilárd volt, ma még jobban megerősödött ez az irányzat.

A liszt piacon az árak a tengerentúli gabonárák emelkedésének arányában növekedtek.

Csikágói gabonátőzsde, febr. 26. Buza májusra 195, Buza júliusra 166.5, Buza szeptemberre 150, Tengeri májusra 133, Tengeri júliusra 134.75, Tengeri szeptemberre 133.875, Zab májusra 55.5, Zab júliusra 56.5, Zab szeptemberre 54.75, Rozs májusra 166.875, Rozs júliusra 149, Rozs szeptemberre 125.5.

Newyorki gabonátőzsde, febr. 26. Buza őszi vörös 213, Buza őszi kemény 209, Tengeri 139.125. Az irányzat búzában emelkedő, tengerinél szilárd.

FORDSON
TRAKTOR
FORD AUTÓK
OLIVÉR EKÉK
LEGELENYŐSEBB BESZERZÉSI
FORRÁSA
KLEIN GÉZA
SUBOTICA

ZENEMŰVEK KÖNYVEK
VIG ZSIGMOND SÁNDOR
SUBOTICA
ZENEMŰ- és KÖNYVÁRJEGYZÉKEK INGYEN

VEGYEN EGY PÁR

„KULCS“-jegyes harisnyát (vörös, kék vagy arany jeggyel) és meggyőződik, hogy 1 pár annyi ideig tart, mint 4 pár másikké harisnya. Mindent kapható.

Harisnyák „KULCS” nélkül hamisítottak. 931-5

E. SZECSI PHILATELIA

bélyegkereskedés Subotica főpostánál
Legújabb arany Michel 1924—25. albumok minden nagyságban raktáron. Bélyeggyűjtőknek választékos megköszönetet küldök. — Megvételre keresek használt jugoszláv bélyegeket.

Képviseltek:
Subotica: Hoffmann Mihályné özvegye
Novisad: Krausz Ede

SMYRNA SZŐNYEGEKET
művészi kivitelben készít
Gyapjuipar rt. Vel. Becskerek

Képviseltek:
Sombor: Butoresarnok
Zagreb: S. Turković, Oktogon

NYILTTÉR.

Hirschmann Mihály úgy a maga, mint az összes rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel jelenti, hogy forrón szeretett feleség és rokon

HIRSCHMANN MIHÁLYNÉ
szül. Berkes Mária

fiatal életének legszebb virágzásában, 21 éves korában f. hó 24-én hirtelen elhunyt.

Drága halottunk földi maradványait f. hó 25-én délután 2 órakor fogjuk a VI. Narodna ul. 25 alatti gyésházából a Bajai-úti temetőben örök nyugalomra helyezni.

Subotica, 1925 február 24

Legyeu drága ha ottunknak oly könnyű a föld, annlyen nagy a mi bánatunk!

Lvrs. br. 22/1925.

Dražbena objava

Potpisani sudski izvršitelj na osnovu §-a 102 zak. čl. LX. od 1881. objavljuje, da će se usled rešenja sreskog suda u Bačkoj Topoli br. 1045/3/1922. u korist Dra Kazimira Hoos i Juliane Procek rođi. Vig zastupanog po advokatu Dru Karlu Frank iz B. Topole na dan 2 avgusta 1924. godine putem sprovedene namirne ovrhe za i nadplene i na 10.600 dinara procenjene sledeće pokretnine na javnoj dražbi prodati: dve krave, 5 m/m žita, 2 m/m ječma i 1 šil aci stroj.

Dražba će se održati dne 10. marta 1925. pre podne 4 sati u Bajmoku, Glavna ulica, broj 24.

Kupac je dužan odmah isplatiti cenu i preuzeti kupjenu stvar §-a 107. i 108. zak. čl. LX. od 1881.

Subotica, dne 20. februara 1925. god.

Djordje Bobrik

kr. sudski izvršitelj

BAJAI ANYAKÖNYVI KERÜLET

32-1925

II.

Kihirdetés

Kihirdetem, hogy a következő két házasság egymással házasságot szándékozik kötni, u. m.: A völgyény családi és utóneve és esetleg egyéb közelebbi megjelölése Hochfellner Nándor Lajos. Családi állapota nőtlen. Állása (foglalkozása) arképnagyvitó iparos. Vallása r. kath. Elettára és születési helye, 23 éves, Budapest. Lakhelye Baja, II., Budapesti-ut 15. Szüleinek családi és utóneve néhai Hochfellner Viktor József, Högyi Mária. A menyasszony családi és utóneve és esetleg egyéb közelebbi megjelölése: Felső Julianna. Családi állapota: hajadon. Állása (foglalkozása): —. Vallása: r. kath. Elettára és születési helye: 20 éves, Baja. Lakhelye: Subotica, Ferrum A. D. gépgyár. Szüleinek családi és utóneve: Felső Mihály, Gyurosovics Julianna.

Felhívom mindazokat, akiknek a nevezett házasságokra vonatkozó valamely törvényes akadályról vagy a szabad beleegyezést kizáró körülményről tudomásuk van, hogy ezt nálam közvetlenül vagy a kifüggesztési hely községi előljárósága (illetőleg anyakönyvvezetője) útján jelentsék be.

Ezt a kihirdetést a következő helyeken kell teljesíteni u. m: Baján és Suboticán. Utóbbi helyen hírlapi közzététel útján.

Kelt Baján, 1925. évi február hó 20. napján.

Szabó Sámuel,

anyakönyvvezető.

P. H.

ELADÓ ÜZLET

1473

A Vojvodina kereskedelmi és ipari centrumában, a város legforgalmasabb helyén a 40 éve fennálló, az egész környéken jólismert kitűnő menedékhely Fischer Sándor üzlete a tulajdonos elhalálása miatt rzonnal eladó. Bővebbet Fischer Sándor dívat, galanterie és játékaru üzletében Novisad, Kr. Petra ul. 3.

NAGYKÖZSÉGBEN

jöforgalma vas- és fűszerkereskedés áruval és lakással együtt bevonulás miatt kedvező fizetési feltételek mellett azonnal átadó.

— Cim a kiadóhivatalban, —

1746

Ujból valódi

perzsaszőnyegek

érkeztek direkt Perzsiából minden nagyságban és minőségben, u. m.: Buchara, Afgan, Tebrisz, — Beludzisztan, Siraz, Sirván, Szaruch, Musik, Mesched, Sziaz, Heris, Jamud, Kadah, stb. Olcsó árak. Megtekinthető reggel 9-20 óráig este

„Hotel National“-ban 2. szoba

AZ ÜNNEP

Irta: Henri Barbusse

Boby aprócska képzeletével nagyon furcsákat gondolt el magában. Furcsa képekből állott a világ. Apa olyan, mint egy nagy hordó, anya valamivel kisebb. Hortensia szőke baba. Hortensia különben nem volt olyan öreg, mint anya, de mégis már öt éves volt, tehát sokkal idősebb, mint Boby. Különbözik épúgy tudott énekelni, mint a berni kanton minden más lánya.

Az egész kantonban különben egyetlen ember volt, aki számított Boby életében: az öreg Zuck. Ugy beszéltek róla, mindenütt: a vén Zuck, mert olyan öreg volt már, mint a nagy hegyek és görbén járt. Minden vasárnap megborotváltatta ráncos kis arcát, de hétközben dusan nőtt rajta a bozontos szakáll. Fekete kalapot hordott és gummiszorítóval erősítette az álla alá, esős időben pedig fehérpettyes kék esernyőt tartott jobb kezében.

Zuck olyan volt, mint a gondviselés, legalább Boby szemében. Nem azért dolgozott, hogy megélhetését megkeresse. Azért dolgozott, hogy kedves legyen Bobyhoz, — na és Bobyn kívül azokhoz a világ minden részében elszórt bizonytalan lényekhez, akiket Boby éppen ezért gyűlölt.

Az öreg Zuck csodálatos szép fafaragásokat készített és végtelenül ügyes volt különböző játékszerek kitalálásában. A baj csak az volt, hogy nem lakott a faluban, amelynek neve Spitzdorf volt. A nagy Rössli-Kühlm városban lakott, — abban az óriási és érthetetlen városban, ahová minden télen furcsa vadak jöttek: angolok, franciák, németek és amerikaiak, akiket Boby néha látott, amint sível a vályukon elsétáltak a ház előtt.

Közeledett már az év vége és egészen nyilvánvaló volt, hogy újév napjára Zuck valami különlegesen szép meglepetést tartogat, ennél fogva csak erre lehetett gondolni.

Vajon mi lesz? Valami játékszer? Ha igen, mité? Nem volt könnyű választ adni erre a kérdésre, mert Zuck már minden lehető és lehetetlen játékszert megcsinált és odaajándékozott apró zsarnokának, Bobynak.

Talán valami olyan fényes ünnepséget csinál, mint tavaly, amikor a gyertyák égnek, s az egész csillagos ég ott van a karácsonyfa ágain...

Egész biztos volt, hogy sem apa, sem anya nem vesznek részt abban, hogy az ünnepély szép legyen.

Fivér és nővér a hideg kandalló előtt éppen arról ábrándoztak, hogy vajon milyen meglepetés vár rájuk, amikor nagyon furcsa arckifejezéssel apa és anya léptek be.

Anya, amikor meglátta a két gyereket, égnék emelte a karját. Felnyitotta a száját, mintha szólni akarna, de mégis néma maradt, gyorsan letette kalapját és az ablakfülkébe vonta a férjét, aki fáradt tartással, nehézkesen követte.

Mindketten nagyon halkán beszéltek és nagyon sebesen. Aztán kimentek a sötét estébe.

Néhány szót meglehetett érteni a beszédjükből

— Azt mondták: Zuck meghalt — morogta maga elé Boby.

Aztán hozzátette:

— Vajon mit jelent ez?

— Nem tudom, — felelt Hortensia. — Anya azt mondta: mondjuk meg nekik? És apa azt felelte: nem, ugye értenék meg. Biztosan rólunk beszéltek.

Boby ködösen arra gondolt, hogy valami meglepetés készül számukra, valami furcsa, sohasem látott meglepetés és két apró egérszeme villogni kezdett a hideg, sötét szobában.

Nem is csalódott: másnap elmentek meglátogatni Zuckot. Az ünnepelőruháját adták rá és sok emberrel találkozott. Nagyon csodálta, amikor egyszer valaki szemébe emelte a zsebkendőjét és sirt. Zuckot nem látták sehhol. Nagyon sok ember volt együtt.

Sokat énekeltek, egy nagy kocsi ment elől, fekete lovak húzták és ott volt az egész falu. Bobynak eszébe ötlött a kérdés:

— De miért nincs itt Zuck, aki ezt az egész ünnepet rendezte?

— Elutazott — mondta tétován az apja.

— De azért mi még látni fogjuk?

— Igen, látni fogjuk — felelt az apja, — azon a nagy ünnepen, amelyet majd neki is, nekünk is a jó Isten rendez.

— Oda elmegyek — mondta elgondolkozva Boby — de igazán csak Zuck kedvéért. Mert a jó Istent nem ismerem...

הבש

HUSVÉTI PAPRIKA

cukor, francikkávé, szilva, szilvórium és fűszerárak hekszerrel kaphatók nagyban és kicsinyben

KÖRÖSI GÉZA cégnél
SUBOTICA

Br. Izvr. 97/1925.

Dražbena objava

Potpisani sudski izvršioc u smislu §. 102. zak. čl. 60. iz 1881. god. ovim objavljuje, da će se usled rešenja sreskog suda u Bačkoj Topoli br. 1045/3/1922. u korist Dra Kazimira Hoos i Juliane Procek rođi. Vig zastupanog po advokatu Dru Karlu Frank iz B. Topole na dan 2 avgusta 1924. godine putem sprovedene namirne ovrhe za i nadplene i na 10.600 dinara procenjene sledeće pokretnine na javnoj dražbi prodati: dve krave, 5 m/m žita, 2 m/m ječma i 1 šil aci stroj.

Za održanje dražbe usled rešenja sreskog suda u Senti br. Gn. 3583/4—1925. radi namirenja potraživanja do iznosa 200 i 3787.50 dinar glavnice, ovoj od 5/5 i 22/3 iz 22—3. god. pripadajućih 5% kamate i 1500. dn do sada već ustanovljenih troškova, istaće se rok a 6 marta 1925. god. u 9 1/2 sati pre podne na licu mesta u Senti u ataru pored čantavirskog atara na koju se kupiti namereni pozivaju sa opomenom, da će se odnose pokretnine u smislu §. 107. i 108. zak. čl. 60. iz 1881. g. uz plaćanje u gotovom novcu najviše nudjocu, a u slučaju nužde i ispod procenjene vrednosti prodati.

Senta, 13 februara 1925. godine.

Nikola Mudrić
sudski izvršioc.

BÉRHÁZ

emeletes új épület, 15 évi adómentességgel, Novisadon, a Fő-utca közvetlen közelében,
OLCSÓN ELADÓ

A ház két nagy és egy kisebb modern lakásból áll, melyekből a földszinti lakást az eladó négy évre magának tartja fenn, míg a többi lakások a vevőknek rendelkezésére állnak.

Felvilágosítással szolgál Schmolka hirdetőiroda, Novisad, Futoski put 2.

„DAMA“

FEHÉRNEMÜSZALON

Tolstojeva (Ódor) ul. 21

Jutányos áron készít:

női- és gyermek-fehérneműt, hozott és saját anyagból, azonkívül pyjamákat, ágygar-nitúrákat, stórokat stb. a legszebb kelmunkával. 9007

Új könyvek!

Most jelent meg!

Dr. Milkó Izidor (Baedeker) hat új könyve

- 1) Firenzei eset és egyéb cibeszélesek
- 2) A miniszter barátja. Mosolygó történetek
- 3) Spekulané és társai. Egy kötet vidámság
- 4) Asszonyok (Novellák és egyebek)
- 5) Irók és könyvek (Elbeszélések)
- 6) Baedeker írásából (Novellisztikus dolgok)

A újabb magyar szépirodalom legjobb művel. A könyvek művészi kiállításuk révén is ajánlhatók minden könyvgyűjtőnek. A 6 kötet ára portómentes küldésével 320 dínár. Egy-egy kötet ára 60 dínár.

Megrendelhető a BACSMEGYEI NAPLO kiadóhivatalában Subotican és a fiók-kiadóhivatalban Novisadon

Pécs-Szabolcsi-szén

és pedig kétszer mosott kovácsszén, kockaszén ipari célra legolcsóbb napi árak mellett elvámolva ab vagon Osijek

Faszén

I-a száraz portmentes szivógázmotoros üzemre nagyon alkalmas, ajánlunk mindenkor pontos szállításra legolcsóbb árak mellett.

DANICA FAIPAR OSIJEK

Desatura ulica 27. (Telefon 404) 1237

„VESNA”

DIONIČKO DRUŠTVO ZA PLOVIDBU SUŠAK

Kényelmesség
Gyorsaság

Biztonság
Olcsóság

HAZAI HAJÓVAL

HAZAI KIKÖTŐBŐL

AMERIKÁBA

A „Vesna” Tengerhajózási R. T. Sušak megkezdte rendszeres havi járatait Braziliába és Argentínába. Ingyen, valamint fizető utasok számára ingyen felvilágosítást ad: „Vesna” d. d. za plovidbu Sušak és képviselői:

Damjan Branković, Beograd, Palata Beogradske Zadruga; Središnji Savez Hrvatskih Seljačkih Zadruga, Putnički Odjel, Zagreb, Mihanovićevo 2.; Središnji Savez Hrvatskih Seljačkih Zadruga za Bosnu i Hercegovinu, Sarajevo, Aleksandrova ulica; Zedružna Zveza, Ljubljana, Dunajska cesta 28.; A. Bošković i Sin, Pančevo, Jabučki put 10.; Brajković i Tatarin, Vel-Bečkerek, Geteova ul. 24.; Ispostava Središnjeg Saveza Hrv. Selj. Zadruga, Dolnja-Lendava; Nikola Piturić, Bitolj; Ivo Veraja, Metković; P. Kovačev, Šibenik; Braća Matković, Split, Zadarska 10.; Dubrovačka Trgovačka Banka, Dubrovnik.

1690

Fürdőhelyen jóforgalmu szálloda

(12 szoba, kávéház, étterem, kon ha a feltari tárgyakkal) más vállalkozás miatt **AZONNAL ELADÓ** BEGA hirdető és közvetítő Veliki-Bečkerek a főpostával szemben.

1688

WEITZENFED és TÁRSA

Alapítva: 1902. Subotica Telefon: 190 sz.
Távíratcím: Kenderipar. Iroda: Városi bérpalota,
Telep: Sentai put.

PERZSA és SMYRNA SZŐNYEGEK

NAGY VÁLASZTÉKBAN MOQUETTE-,
GOBELIN, és SELYEM BUTORHUZA-
TOK, FÜGGÖNY és DRAPERIA, ANYA-
GOK, KOKUSZ, SPÁRGA és GYAPJU
FUTÓSZŐNYEGEK, PATENT ROLETTA
RUDAK

AJÁNL: LÓPOKRÓCOT, TÜZOLTÓ-és
KERTI TÖMLÖKET, UJLISZTES, GABO-
NÁS, GYAPJU-, TOLL-, KOMLÓ-és SZAL-
MAZSÁKOKAT, MATRAC-és ROLETTA
SZÖVETEKET JUTABÓL és LENBŐL,
MINDENNEMŰ HÁZIVÁSZNAT, ZSINE-
GET, KÖTELET és HEVEDERT. EREDETI
KÉVEKÖTŐ MANILLA KOMLÓ ZSINEG

PONYVAELADÁS és KÖLCSÖNZÉS

I-a PORTLANDCEMENT I-a MÉSZ

traverzek, betonvas, tetőlemez, gipsz
és mindennemű építőanyag
kedvező árban kapható

„SPONA”

TRGOVINA GRADJEVNIM MATERIJALOM

Telefon 4-79 ZAGREB Trenkova ul. 6

A Zagorska Industrija Glinenih Proizvoda D. D.
Varaždin vezérképviselője.

Elsőrendű téglá és cserép

1742

ELADÓ FÖLDBIRTOK

Száz (100) hold föld a törökbecsei
határban Gyöngyszigeten — két
jól felszerelt tanyával, vízmentes
prima réti-föld — haláleset miatt

ELADÓ

Az érdeklődők forduljanak Horváth
Péter (csongorádihoz)

Bačko-Petrovoselön.

1693

ADRIJA ÁLT. BIZTOSÍTÓ R.-T. BEOGRAD

Foglalkozik a biztosítás minden ágával.
Életkötvényei kauciókép elfogadtnak.

Bácskai aligazgatóság:

Subotica, Trg Fra Ješe 15. Telefon 30.

Bánáti aligazgatóság:

V.-Bečkerek, Obilićevo ul. 3. Telefon 123.

Helyi képviselők és ügyes üzletszerzők felvételnek.

4791

GYERMEKKOCSIK

nagyban és kicsinyben gyári áron kaphatók

F. KOVAČ i DRUG

cégnél Subotica

a „VIKTORIA” gyermekkoocsigyár
vezérképviselője

1712

Értesítjük a t. közönséget, hogy a
Budapest—Kőbányai Porter dupla
maláta sörök árusítása mellett a leg-
híresebb belföldi sörnek a

ZAGREBI SÖRGYÁR

gyártmányainak árusítását is megkezdtük

Mucsy i Drugovi Subotica

Kralja Petra Park 9. — Telefon 2—89.

1725

„BROADCASTING” RADIO-KÉSZÜLÉKEK

és az összes ALKATRÉSZEK kaphatók:

KONRATH d. d. SUBOTICA

Save Tekelje ulica 79. — „Broadcasting” Vezérképviselőnél

Helyi vagy körzetképviselők kerestetnek

Elsőrendű fehér darabos

MESZET

beočini portland

CEMENTET

legjobb minőségű

retorta faszenet

vagontételben és kicsinyben

ajánl

Révai Adolf

Subotica, Terezijina ul. 1.

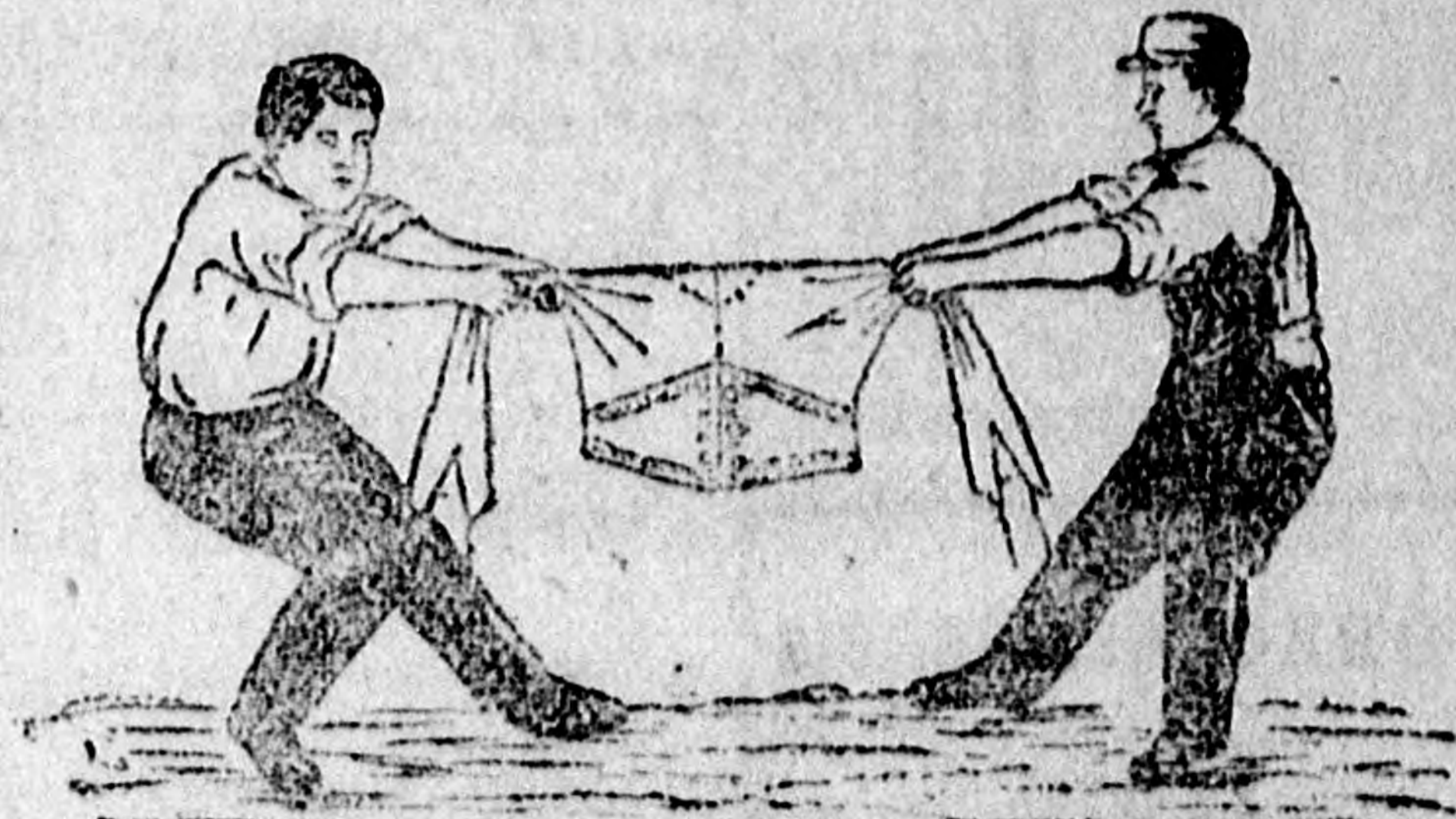
Telefon 551. 227

MŰBUTOROK

LEGOLCSÓBBAN

Erdélyi Antal

lakásberendezési vállalatánál, IV. Sudarevića u. 4.

ELSZAKITHATATLAN FEMÉRNEMŰ

mindenkinél olcsóbban

9591

KRAUSZ BÉLA i DRUG SUBOTICA

Rudićeva ulica 3.

Ügye jen a címre!

SIRAČKA PROIZVODNJA VAPNA D. D. SIRAČ-I MÉSZMŰVEK RÉSZV.-TÁRSASÁG

egyedúrusítója ajánl fával égetett elsőrendű mi-
nőségű darabos

meszet

építési és peremlézési célokra. A gyár nagy termelőképességé-
vel fogva a legrovidebb határidőre nagyobb szállásokat is
gyorsan teljesít. — Kérjen ajánlatot ugyiszintén saját égetésű
beremendi kőből: fával égetett meszre.

SIPOS SÁNDOR MÉSZTERMELŐ

Subotica, I. Sokolska ulica 2—6. — Telefonszám 808.

1584

Bünt követ el, ha cipőszükségletét nem a

„Danica”

cipőüzletben szerzi be, mert a „Danica”
cipő a legszebb, legtartósabb s legolcsóbb

RADIÓGÉPEK

Elsőrendű angol, német, osztrák alkatrészekből
összeállítva, alkalmazva a mi itteni viszonyainkhoz,
1, 2, 3, 4 és 5 lámpával, felveszi egész Európát
és Amerikát is

1500 din.-tól 4000-din.-ig

Egyedüli engedélyezett hazai cég. Csak saját ké-
szítmény. A gépek Jugoszlávia minden részén
kipróbálva. Saját kapcsolási sémák.

Kérje legújabb árjegyzékünket!

„RADIOCONTINENTALE”

JIRASEK & KRAUS, BROD n/s.

ELIT-STAN

ingatlan-, vállalat, üzlethelyiség és lakás-
forgalmi iroda Zagreb, Bakačeva ulica 4.
Telefon: 11—27.

Elad uradalmakat, birtokokat, gazdaságokat és nagyobb bir-
tokokat Zagrebban és környékén, Horvátországban és
Szláviában

Elad ipari és kereskedelmi vállalatokat

Elad és bérbead üzleteket és helyiségeket Zagrebban és
vidéken

Elad palotákat, házakat, villákat, telkeket

Mindennemű felvilágosítás készséggel és ingyen

ELIT-STAN

Zagreb, Bakačeva ulica 4. — Telefon 11—27.

Írógépszallag I-a minden szélesség-
ben egy vagy két-
színű, tucatonként **D. 275** WILHEIM S. és FIÁNÁL
SUBOTICA. Telefon 177.

KORZO MOZI

Csütörtök — vasárnap
Jackie Coogan
felléptével

Cirkus Days

Egy jó kisfilm története 5 felvonásban.

KORZÓ szenzációja

Trója pusztulása

Ragyogó fényben, minden varázsával lép elénk az istennők kegyence Parizs királyfi, ki Szép Helenát, Menelaos király hitvesét elrabolta.

NEMZETI MOZI SOMBOR

Francia vígjátékudvar
KÉKSZAKALL VIII.-ik FELESÉGE
Alfred Savoir híres vígjátéka 6 felvonásban
Főszerepben: Gloria Sivanis amerikai legszebb művésznője

FOGLALKOZÁS

Deutsche kinderfrau zu 2 Kindern gesucht. Senčanski put 11. 1759

Kocsist fizetéssel és lakással keresek Senčanski put 11. 1758

Intelligentes Fräulein mit Jahreszeugnissen sucht Stelle. Briefe erbeten an die Administration. 1732

HÖLGYEK FIGYELMÉBE!

Legelősebb
KALAP
bevásárlási forrás
HIRN RÓZSI-nál
Skopis Vintora ulica 6.,
Főposta mellett.
Állandó raktáron bécsi és párisi modellek.
Tanulócényok és kézi-
leányok felvételnek.

Intelligensebb, fiatal házvezetőnőt keresek nagyobb háztartás vezetésére, ki maga mellett főz megfélelő személyzet mellett. Arányos ajánlatokat önzetve jelgére kér a kiadóhivatalba. 1751

Jó állapotban levő szagtalan használt vagy pedig új
étolajhordókat

vesz az
OLAJGYÁR
Vel.-Bečkerak.

Állást keres kancióképes hivatalnok, szerb, horvát, német és magyar nyelv-
ismerettel. Elvállal nagy irodai, mint raktárnoki vagy utazói állást is. Bővebbet dr. Szántó Miklósnál Somborban. 1554

Dr. JACK (HARGLO LLOYD)

az orvosig nélküli természetes gyógy mód világhír orvosstudora
Rendel: február 26., 27., 28. és március 1-én az 5 felvonásos vígjátékstíger ideje alatt
Csütörtökön, pénteken és szombaton 4 6 és 8 órákor
Vasárnap 1/2 3, 4, 6 és 8 órákor
LIFKA MOZIBAN

Rp.

Szépneként 2 órai nevelés;

az aratómok színeitől küll mozgása;

jóval könnyűleg való kacaj!

Dr. Jack

Edig több mint 100.000 kö-
szendő évé a világ minden részéből
Biztos eredmény! Világsiker!

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din.
Csak felbélyegzett jellegű leveleket továbbítunk
Kérdezősködésekhez válaszbelvagy melléklendő.

Két kis gyermek mellé dadát, esetleg Fräuleint keresek. Vl. Vukovićeva ulica 26. 1672

Fehérnemű-konfekcióhoz varró felvételik. Cim a kiadóban. 1686

Mauthner-féle

hastiveterány- és virágmagvak továbbá CSIRAKÉPES PÁZSITFUMAG MUHARMAG HEREMAG KENDERMAG és KÖLESMAG

KÖRÖSI GÉZA cégnél Subotica

Kisasszonyt keresek két gyermek mellé. Lehetőleg horvát, német és magyar nyelvismerettel. Ajánlatokat a kiadóba kérek »Megbízható« jelgére. 1654

ELADÓ VENDÉGLŐ és SZÁLLODA

járás székely, elsőrendű, modernül berendezve, új kaszinó, polgári kaszinó, gyönyörűen fásított és parkírozott nyári kert-helyiséggel, minden kényelemmel berendezve. Érdelkődők forduljanak **ERRENFELD** tulajdonoshoz — **NOVA-KANJIZA** (Bánát) 1722

Mérlegképes könyvelő a délutáni órákra melléfoglalkozást vagy 1—2 órai irodai munkát, könyvelést vállal azonnali belépéssel. Cim a kiadóban. 1574

Himzönök, azzurozónók felvételnek. Cim a kiadóban. 1687

„MIR“ vendéglő ELADÓ

házzal együtt és azonnal átvehető. Heltérten kisebb házzal esetleg el is cserélhető. Raczko Mihály.

VÉTEL-ELADÁS

Koncertzongora, prima, rövid, Lyra gyártmány, teljesen új, elköltözés miatt eladó. Cim a kiadóban. 1757

Közel a beltérhez, jó forgalmu helyen üzlethelyiség mellékkelhelyiséggel, mely kifőzésnek, kávémérésnek alkalmas, betegség miatt átadó. Cim a kiadóban. 1756

KONTINENTAL

Biztosító és Viszontbiztosító Intézet

Vállal mindennemű biztosítást

Helyi és utazó üzletszörzők Bácska-Bánát részére jó feltételek mellett kerestelnek. Ajánlatok: Beograd 156. postafiók címzendők.

8-as fogaskerékes magánjáró, vasúti Hely-és-
lő teljes felszereléssel, kitűnő állapotban, intányos árért eladó. Závodszi Máté, B.-Topola, Csantavéri-
ut. 723

BÁLI MEGHIVÓK BELÉPŐJEGYEK SZINLAPOK OLCSÓN IZLÉSES KIVITELBEN

VIDÉKRE 24 ÓRA ALATT SZÁLLITHATÓK
MINERVA NYOMDA
SUBOTICA

Papírárak. Irodai felszerelések. — Üzleti könyvek —

Szépirodalmi művek, hangjegyek, ifjusági iratok nagy választékban legalkalmasabban beszerezhetők
HEUMANN MÓR
könyv- és papírkereskedésben Subotica
Jelašićeva ulica 1. — Alapítva 1881. évben

15 év óta fennálló gabonauzlet elköltözés miatt eladó és azonnal átvehető. Leveleket »Jó üzlet« jelgére a kiadóba kér. 1288

Farkaskutya, gyönyörű példány (him) eladó. Cim a kiadóban. 1739

STENICIN

a legjobban bevált fereg és POLOSKAIRTÓ Kezelése egyszerű, nem piszkít. — Kapható Drogerija Landauer Subotica. 500

100 hektoliter irtartalmu boroshordók, jó állapotban, minden elfogadható árban eladók. Cim a kiadóban. 1718

Kedvező fizetési feltételek mellett eladó és azonnal átvehető két ház. Egyik vendéglő üzlettel együtt, a másik esetleg megfelelő suboticiai szántófölddel elcserélhető. Bővebbet Subotica, Senčanski put 18. 1720

MARONI
garantált egészséges válogatott kávéja 16 dinár. FÜGE elsőrendű minőség kávéja 15 din r. Különféle de-
lig, gumócs. N gyban és kávéban.
KISS ISTVÁN
Bartók templomával szemben. 1615

Kraljevregi állomástól 15 percrenyre 15 magyar hold föld szállással. 7 1/2 szőlő, 7 1/2 szántóföld, eladó. Cim a kiadóban. 1673

Vas- és fémöntvényeket

gyárt, nikkelez és galvanizál:

KRAUSZ
VELIKI-BECSKEREK,
a törvényszéki palota mellett.
TELEFON 329 760

Haláleset miatt cimbal-
mok, hegedők kottaköny-
vek olcsón eladók. Kudlik
Adám hangszerkészítőnél.
1560

FASZÉN

száraz kirostált 1-a Áru
1.50 dinár
a **TRANSPORT**
Palicsi-uti telepen (legalább
10 kg. tételekben)
d. e. 10—12-ig, d. n. 3-4-ig.

Eladó »Seck«-féle síkszita,
ötréti, még rövid ideig
üzemben. Megtekinthető
Paul Sándor hungermalomban.
Kovija. 1707

KANADABA
és minden más ten-
gerenti i államokba
s jat költségű ön,ug-
szintén Braziába az
ingyenes kiszállítások-
ra pontos felvilgosi-
tásokat ad — »BÍRO
AMERIKA« Novisad
Kralja Petra ulica 11.

Gumli, gabardin és kover-
kot essőköppenyek, vilhag-
gallérok hölgyeknek és
uraknak 400 dinártól fel-
jebb. Bámulatos olcsón
kaphatók fia- és férfiruhák
Eisler Izsónál. Barátok
temploma során. 1665

Eladó 2 db kifogástalan állapotban levő centrífuga vízhozó-szivattyu. — Hejszler-fürdő. 1715

PAPLANOKAT

gyönyörű kivite ben és a legjobb anyagból utantvettel szállít:
Rouge — Perkal á 170 D.
Klot — Klot á 220 D.
Satin — Mode á 260 D.
Manufaktura Krisper LJUBLJANA 1957
Rožn u lica 19 szám.

Benzinmotorok 4 HP és 12 HP stabil, 4 HP és 6 HP vaskocstra szerelt olcsón eladók Ulrich Testvérek vaskereskedésében Subotica. 1668

ÜVEGEKET VESZEK

3, 5, 7 és 10 deciliteres nagyságban. 3 db kéki üvegért 1 üveg finom kéhitőt adok.
Kalmár Vegyipar Subotica
Zmaj Jovin trg 5.

KISS Z. LOGINTEZETE
mindentéle értéktárgyakra kölcsönt ad. Zalogból visszamaradt cirka 500 méter sötétszürke finom gyapjuszövet, szállításra; v. férfi, női ruclán és télikabácnak való. Ékszerék, ruhák, kabátok, fehérneműk és minden más tárgyak állandóan olcsón eladnak, Subotica l. kör, Bogovićeva (Kínizsi) ul. 12. 5697

MEZ 70

Cukor
Franck kávé Szilva
Viszentaladóknak árengedmény! 1633

SUGÁR MANÓ

KÜLÖNFÉLE

Különbejáratu, szépen butorozott szoba beltérben, esetleg konyhával is. kiadó. Cim a kiadóban. 1754

Különbejáratu butorozott utcai szoba villanyvilágítással azonnal kiadó. Senčanski put 37. 1716

Butorozott szoba egy személyre kiadó. Cara Lazara (Fizfiás) ul. 8. 1714

Kiadó Somborban a belvárosban nagy raktár, fészter, istálló és irodahelyiség, amelyben nagy pálinka- és szeszüzlet van. Felvilágosítást ad Kováčic i drug, Páriska 2. 815

Elköltözés miatt sürgősen eladó egy jóforgalmu rövidárúüzlet Subotica legforgalmasabb helyén, azonnal át is vehető. Cim a kiadóban. 1761

ÉKSZEREK

inga- és zsebórák, írőkészletek, ridikülök, cigarettatárcák ezüstből és alpakkából — Nagy választék, olcsó áruk.
S O K
Ékszerész, Rudičeva ul.

Gummihelyegzőt bármilyen nyelven készít Molnár József Subotica, Franckopanska ulica 25. Megrendeléseket a Bácsmegeyi Napló kiadóhivatala is elfogad.